



**Veiligheidsmanagement methode voor gastouderopvang**

# **Veiligheidsmanagement**

## **Methode voor de**

### **gastouderbureaus**



# INHOUD

	<b>Veiligheid voor het gastouderbureau</b>	6
	<b>Veiligheidsmanagement</b>	9
<b>Stap 1</b>	<b>Inventarisatie</b>	11
	De woning	11
	Brandveiligheid	12
<b>Stap 2</b>	<b>Registratie</b>	13
<b>Stap 3</b>	<b>Actieplan</b>	14
	Prioritering	14
	Oplossingen	14
<b>Stap 4</b>	<b>Veiligheidsverslag</b>	15
<b>Bijlage 1A</b>	<b>Inventarisatielijsten</b>	17
<b>1B</b>	<b>Oplossingenlijst</b>	20
<b>1C</b>	<b>Woordenlijst</b>	30
<b>1D</b>	<b>Checklist brandveiligheid</b>	33
<b>Bijlage 2</b>	<b>Registratieformulier ongevallen</b>	41
<b>Bijlage 3</b>	<b>Voorbeelden van ernst van de verwondingen</b>	42
<b>Bijlage 4</b>	<b>Sjabloon actieplan</b>	43
	<b>Aantekeningen</b>	44

# VEILIGHEIDSMANAGEMENT VOOR HET GASTOUDERBUREAU



Voor u ligt de *methode Veiligheidsmanagement voor het gastouderbureau*. Het organiseren van veiligheid binnen gastouderopvang is een vak apart. Deze bijzondere vorm van opvang vindt plaats op het woonadres van een gastouder of vraagouder. Van u wordt verwacht dat u een goede koppeling tot stand brengt tussen vraag- en gastouder waarbij een houder van een gastouderbureau zorg draagt voor een verantwoorde uitvoering van de werkzaamheden van het bureau. Hieronder wordt verstaan het tot stand brengen en begeleiden van gastouderopvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving (WK, art 49 lid 2). Uw kennis van en visie op een veilige en gezonde omgeving spelen bij deze koppeling en informatieoverdracht een belangrijke rol. Deze methode maakt het mogelijk om op een gestructureerde manier de veiligheid in uw gastouderopvang te waarborgen. Een belangrijk onderdeel van deze methode is de risico-inventarisatie en evaluatie veiligheid (RIV).

### Wet kinderopvang

In de Wet kinderopvang (art. 12 Beleidsregel kwaliteit kinderopvang) zijn o.a. de volgende eisen gesteld:

- 1 Gastouderbureaus formuleren criteria voor de kwaliteit van de gastouder die aan de vraagouder bekend zijn en toetsen deze jaarlijks. Het gastouderbureau (bemiddelings medewerker) bezoekt de gastouders minimaal 1 keer per jaar.
- 2 In de woning waar de opvang plaatsvindt, vindt jaarlijks een risico inventarisatie en -evaluatie plaats voor veiligheid. Gastouderbureaus moeten met hun gastouders goede afspraken maken over wie wat doet. Het gastouderbureau is verantwoordelijk voor de uitvoering van de risico inventarisatie, maar de gastouders kunnen daar, in hun woning of in de woning van de vraagouder, afhankelijk van waar de opvang plaatsvindt, een belangrijke rol in spelen.

### Rol gastouderbureau (GOB)

Meerdere partijen zijn betrokken bij de gastouderopvang: het gastouderbureau, de gastouder en de vraagouder. Voor de relatie tussen gastouder en gastouderbureau zijn er twee modellen: het bemiddelingsmodel en/of het plaatsingsmodel. In het bemiddelingsmodel zijn gastouders freelancers, franchisenemers of zelfstandigen. In het plaatsingsmodel is de gastouder in loondienst. Dit heeft gevolgen voor de rol die het gastouderbureau heeft wat betreft kwaliteitsbewaking en bijvoorbeeld het stellen van uniforme veiligheidscriteria voor de gastouderopvang. Met behulp van een risico-inventarisatie veiligheid is het mogelijk om veiligheidsrisico's te inventariseren in de woning van de gastouder en vervolgens in samenspraak met de gastouder keuzes te maken over te nemen maatregelen voor het verbeteren van de veiligheid. Het gastouderbureau is wel altijd verantwoordelijk voor de uitvoer van de RIV en de verslaglegging naar de GGD-inspecteur. Doel van de methode is u te ondersteunen in het formuleren voor uw organisatie van een aanvaardbaar veiligheidsniveau. Praktisch gezien kunt u zich vooraf de volgende vragen stellen:

- Zijn er veiligheidsnormen die (vóóraf) voor alle gastouders gelden, of is dit primair een zaak tussen vraag- en gastouder? Denk hierbij aan uw standpunt inzake traphekjes en het afdekken van vijvers, maar ook aan afspraken over bijvoorbeeld spelen op balkons.
- Welke visie heeft u op de balans tussen veiligheid en pedagogische uitdaging?
- Welke mate en wijze van inspraak door ouders wordt er georganiseerd rond het veiligheidsbeleid?

Met deze methode kunt u als gastouderbureau eenvoudig zelf structureel de veiligheid bij de gast-/vraagouders in huis in kaart kunt brengen én normen aanreiken om de veiligheid te vergroten.

### Waarom Veiligheidsmanagement voor het gastouderbureau?

Kinderen ontwikkelen zich snel, zijn nieuwsgierig en willen de wereld om zich heen ontdekken. Daarbij zien ze geen gevaar. Hoe ouder kinderen worden, hoe beter ze leren wat wel en niet mag en wat wel en niet gevaarlijk is. Omdat het voor de gastouder onmogelijk is om elke minuut van de dag het gedrag van de kinderen in de gaten te houden, is een veilige omgeving van groot belang. Hierbij is er een spanningsveld tussen veiligheid en pedagogische aspecten. Dit spanningsveld moet uitmonden in een goede mix tussen het bieden van veiligheid en het bieden van voldoende uitdaging en voldoende leermomenten. Niet alle veiligheidsrisico's moeten worden afgedekt, wel moeten de risico's tot een aanvaardbaar minimum worden gereduceerd en de kans op ernstig letsel voorkomen worden. In een omgeving waar kinderen spelen, wordt niet altijd alles gebruikt waar het voor bestemd is. Dit is een belangrijke reden waarom u moet zorgen voor een veilige omgeving. Het gedrag is minstens zo belangrijk. Juist in een omgeving waar kinderen experimenteren en ontdekken, heeft veiligheid een heel dynamisch karakter. Het gedrag van kinderen in relatie tot de omgeving staat dan ook centraal in de methode Veiligheidsmanagement.

### Werkwijze Veiligheidsmanagement voor het gastouderbureau

De methode Veiligheidsmanagement is ontwikkeld in samenwerking met verschillende brancheorganisaties zoals de MO-groep, GGD-NL, BOinK en het ministerie van SZW. De methode kent vijf onderdelen:

- risico-inventarisatie veiligheid
- registratie van ongevallen
- maken en uitvoeren van actieplan
- controleren van brandveiligheid
- schrijven van veiligheidsverslag

De risico-inventarisatie is gebaseerd op werkelijke ongevallen in en om huis die vaak voorkomen of ernstig letsel opleveren. Door een inschatting te maken van de kans op een ongeval (bijvoorbeeld kind valt van de trap) en de ernst van het letsel (door de val breekt het kind zijn arm) kan inzicht worden gekregen in de risico's. Door het huis van de gastouder op deze wijze te bekijken komt er een realistisch beeld naar voren. Deze risico's kunnen op maat beoordeeld worden. Dit betekent dat bij het selecteren van kans en ernst de leeftijd van de kinderen meegenomen wordt. Zo is een onafgedekt stopcontact gevaarlijk voor een kind van 1 jaar, maar geen probleem voor een 8-jarige.

Kennis van en ervaring met kinderen is dus het uitgangspunt, en niet de kennis van technische normen en eisen. Met behulp van de actielijst die de risico-inventarisatie oplevert, kan een afweging worden gemaakt van aanvaardbaar dan wel onaanvaardbaar risico, bij voorkeur in overleg met alle betrokken partijen: vraagouders, gastouders én gastouderbureau. Het is noodzakelijk om

dit overleg, over risico's in en om huis, te structureren volgens het beleid van het gastouderbureau naar taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de betrokken partijen.

### Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheid

Afhankelijk van de juridische relatie tussen de partijen onderling en de vorm van de opvang, zijn er meerdere mogelijkheden. In de onderstaande tabel volgt een voorbeeld dat is ingevuld waarbij het GOB bemiddelt voor opvang (bij gastouder thuis) tussen vraagouder en gastouder.

	taak bij afstemmen mate van risico (laag/hoog)	bevoegdheid t.a.v. nemen van maatregelen in huis	verantwoordelijkheid
vraagouder	kennis nemen van de resultaten van de RIV gastouderbureaus	geen	aangeven wat norm voor aanvaardbaar risico voor opvang is
gastouder	assisteren van GOB in uitvoering van RIV	aanpassingen maken in eigen huis	eindverantwoordelijk voor verantwoorde opvang
GOB	uitvoering en toelichten van RIV, Koppeling tot stand brengen	geen, wel adviesrol	eindverantwoordelijk voor verantwoorde opvang

### De koppeling

#### Maatregelen

Zodra de voorwaarden voor een koppeling overeenkomen, kunnen maatregelen worden genomen, zowel in de omgeving (plaatsen traphekje) als ook in gedrag (toezicht, kinderen leren niet de trap op te gaan).

#### Registratie

Het bijhouden van een ongevallenregistratie door de gastouder zorgt ervoor dat duidelijker wordt wat werkt als veiligheidsmaatregel en wat extra aandacht vraagt. Door de ongevallen terug te koppelen naar het gastouderbureau kunnen ook andere gastouders leren van ervaringen van anderen. Dit komt de kwaliteit van de gastouderopvang ten goede.

### Vaardigheden gastouder

De methode besteedt ook aandacht aan brandveiligheid van de woning en EHBO vaardigheden van de gastouder.

### Borging kwaliteit

Tot slot geeft de methode een hulpmiddel voor het terugkoppelen van het veiligheidsbeleid door het gastouderbureau aan de GGD-inspecteur middels het veiligheidsverslag.

### Leeswijzer

In deze handleiding wordt beschreven hoe gastouderbureaus met de methode kunnen werken. De methode bestaat uit vier stappen. Iedere stap wordt in een apart hoofdstuk beschreven. In het eerste hoofdstuk wordt de gehele methode kort beschreven. Vervolgens wordt in de volgende hoofdstukken respectievelijk ingegaan op de risico-inventarisatie, de registratie van ongevallen, het maken en uitvoeren van een actieplan en tenslotte het maken van een veiligheidsverslag.

In de bijlagen vindt u werkmaterialen die u kunt gebruiken bij de stapsgewijze uitvoering van de methode.

### Ondersteuningspunt

Indien u na lezing van deze methode nog vragen heeft, kunt u terecht bij het ondersteuningspunt van Consument en Veiligheid. Dat kan via onze servicedesk: 020-511 45 67 op werkdagen tussen 9-13 uur of via e-mail: [info@veiligheid.nl](mailto:info@veiligheid.nl) of via [www.veiligheid.nl](http://www.veiligheid.nl).

# VEILIGHEIDSMANAGEMENT

**De methode heeft een tweeledig doel. Op de eerste plaats voorwaarden scheppen voor een zo veilig mogelijke gastouderopvang. Op de tweede plaats stimuleren dat gastouders en kinderen zich daarbinnen veilig gedragen.**

In dit hoofdstuk wordt in het kort de gehele methode toegelicht. Hierbij moet opgemerkt worden dat de stappen 1 tot en met 4 éénjaarlijks uitgevoerd moeten worden. Daarnaast zullen zich tussentijds ook situaties voordoen die het aanscherpen van de veiligheid tussentijds nodig maken. In deze methode worden het waarnemen en registreren van ongevallen en risico's én het aanpassen en uitvoeren van het actieplan als regelmatig terugkerende stappen beschouwd.

## Stappen

**1 Inventarisatie**

**2 Registratie**

**3 Maken en uitvoeren van een actieplan**

**4 Maken van een veiligheidsverslag**

## Stap 1: Inventarisatie

Dit onderdeel bestaat uit een inventarisatie van de woning en de buitenruimte (de fysieke veiligheid) en de brandveiligheid.

Veiligheid begint bij de woning van de gast-/vraagouder. Een jaarlijkse inventarisatie van de woning van de gastouder is nodig, want veiligheid is geen statische kwestie. Elke woning, nieuw of oud, verandert voortdurend. Bovendien heeft u te maken met kinderen van verschillende leeftijden en is veiligheid een wisselwerking tussen omgeving en het gedrag van de kinderen. Deze methode gaat uit van het gedrag van kinderen. Normen zijn immers niet zaligmakend en kinderen onvoorspelbaar. Deze methode vraagt daarom niet zozeer om technisch inzicht, maar vooral om inzicht en ervaring met het doen en laten van kinderen. De inventarisatie voert u dan ook bij voorkeur uit samen met de gastouder. Met behulp van deze stap kunt u de urgentie van risico's bepalen. De mate van urgentie helpt u bij het stellen van prioriteiten in de te nemen maatregelen.

U kunt als extra (vrijwillige) check tijdens deze stap tevens de woning op brandveiligheid toetsen. Hiervoor is een checklist brandveiligheid opgenomen.

## Stap 2: Registratie

Een veilige opvang betekent anticiperen op risico's. Elke dag kunnen zich risico's voordoen waar de gastouder nog niet eerder bij heeft stilgestaan. Voorvallen die vandaag met een sissier aflopen, kunnen morgen net zo goed een heel andere wending nemen. Het is jammer wanneer de ervaringen van gastouders niet gedeeld worden, want van deze ervaringen kan geleerd worden. Daarom is het belangrijk om elkaar te informeren over daadwerkelijke ongevallen en situaties waarbij een ongeval zou kunnen gebeuren.

De registratie van ongevallen is hierbij van groot belang. Bovendien geeft een dergelijke registratie een goed beeld van de mate van veiligheid tijdens de gastouderopvang.



### Stap 3: Maken en uitvoeren van een actieplan

De inventarisatie en registratie hebben inzichtelijk gemaakt waar risicovolle situaties zijn in de woning van de gast-/vraagouder. De gastouder geeft in een plan aan wat er aan gedaan gaat worden. Voor veel risico's zijn standaard oplossingen, maar de eigen ervaring van de gastouder met de woning en kinderen kan ook leiden tot een ander inzicht en een nog niet genoemde oplossing.

#### Nemen van maatregelen

Deze inventarisatie kan goed als startpunt voor een gesprek over veiligheid dienen tussen de gastouder en het gastouderbureau. Als gastouderbureau kunt u er natuurlijk voor kiezen om sommige oplossingen voor gastouders verplicht te stellen. Uiteraard is dit een keuze om zaken verplicht te stellen en afhankelijk van de koppeling. Denkt u hierbij aan het plaatsen van traphekjes, brandmelders of het afdekken van een vijver. De uitkomsten van de inventarisatie maken op een begrijpelijke wijze inzichtelijk waar in de woning risico's zijn. U stelt de gastouders in de gelegenheid om, naar aanleiding van het actieplan, gepaste maatregelen te nemen. Bespreek samen de mogelijke maatregelen en maak afspraken over de uitvoer van de maatregelen.

### Stap 4: Maken van een veiligheidsverslag

Het verslag is een bundeling van de resultaten die u reeds eerder heeft verzameld: de informatie van de verschillende inventarisaties en de gekozen oplossingen en de maatregelen naar aanleiding van de ongevalregistratie. Het verslag is een beknopte en overzichtelijke samenvatting van alles wat er op het gebied van veiligheid is gebeurd. Het verslag biedt een overzicht van de acties en garandeert daarnaast dat goede ideeën en voornemens niet ten onder gaan in de drukte van alledag. Het veiligheidsverslag

is de basis voor de toetsing van uw veiligheidsbeleid door de inspecteur van de GGD. U rapporteert dus in één verslag voor de gehele gastouderopvang bij de verschillende gastouders.



# STAP 1: INVENTARISATIE



Deze stap bestaat uit het inventariseren van de veiligheid van de woning waar de opvang plaatsvindt, de zogenaamde risico-inventarisatie veiligheid. Daarnaast wordt de brandveiligheid van de woning geïnventariseerd.

## De woning

Bij de inventarisatie van de woning waar de opvang plaatsvindt, kijkt u niet zozeer door een technische bril (normen), maar vooral door de ogen en vanuit het gedrag van kinderen. Het uitvoeren van de inventarisatie gebeurt dan ook niet door mensen met een technische achtergrond, maar door mensen die uit ervaring weten wat kinderen doen en laten. Dit maakt de methode wellicht subjectiever, maar tevens realistischer. Er ontstaat door deze vorm van inventariseren een risico-inschatting op maat.

### De invalshoek

De inventarisatie van de woning is gebaseerd op twee vragen:

- 1 Welke ongevallen kunnen met de kinderen gebeuren? (**Kans**)  
De prioriteit hangt af van de kans dat een bepaald ongeval zal optreden. Hoe groter de kans, hoe groter de prioriteit.
- 2 Hoe groot is daarbij de kans op ernstig letsel voor een kind? (**Ernst**)  
Hoe groter de kans op ernstig letsel, hoe dringender de zaak aangepakt moet worden.

### Tip

Veel mensen hebben hier de neiging om de gevolgen van ongevallen te onderschatten. Ga bij het invullen van de lijst uit van wat volgens u het ergste scenario is. De combinatie Kans en Ernst is een maat voor de urgentie. De urgentie geeft aan hoe snel een maatregel moet worden uitgevoerd om een risico te verminderen of uit te sluiten. Er worden drie typen van urgentie onderscheiden:

- **Urgent (A1, B1)**  
Ongevallen die ernstig kunnen aflopen, zelfs als de kans relatief klein is dat ze zullen gebeuren.
- **Noodzakelijk (A2)**  
Ongevallen die meestal beperkte gevolgen zullen hebben, maar die wel gemakkelijk kunnen gebeuren.
- **Wenselijk (B2)**  
Ongevallen die een vrij onschuldige afloop zullen hebben en die bovendien zeer incidenteel zullen gebeuren.

### Voorbeeld:

kind stoot zich aan scherp uitsteeksel in huis



kans			ernst		urgentie
uitgesloten	groot (B)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1, A2, B1, B2
		●	●		B1

In dit voorbeeld is er sprake van de combinatie van kleine kans én grote ernst.

U vult de code uit de kolom 'kans dat het ongeluk gebeurt' en de code uit de kolom 'kans op ernstig letsel' in in de laatste kolom.

In dit geval B en 1 = B1.

In dit geval is de eindscore dus: urgent.

### Voorbeeld:

kind brandt zich aan tosti-ijzer



kans			ernst		urgentie
uitgesloten	groot (B)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1, A2, B1, B2
	●		●		A1

In dit voorbeeld is sprake van de combinatie grote kans (A) én grote ernst (1). De urgentiecode die hieruit volgt is A1. De eindscore is urgent.

**Voorbeeld:**

kind speelt met spuitbuis

kans			ernst		urgentie
uitgesloten	groot (B)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1, A2, B1, B2
		●	●		B1

In dit voorbeeld is sprake van een kleine kans (B) én grote ernst (1). De urgentiecode die hieruit volgt is B1. De eindscore is urgent.

In bijlage 1 treft u de inventarisatielijsten aan voor de volgende ruimten:

- Entree, garderobe en trappenhuis
- Woonkamer
- Toilet en badkamer
- Slaapkamer
- Keuken
- Bergruimte en kelder
- Buitenruimte

**De uitvoering van de inventarisatie**

Omdat de uitvoering van een risico-inventarisatie niet een alledaagse bezigheid is en medewerkers van een gastouderbureau hier wel ervaring mee hebben, kunt u als GOB de uitvoering van de inventarisatie het best samen met de gastouders doen. Een inventarisatie komt het best tot zijn recht als u weet in welke leeftijdscategorie er kinderen zullen worden opgevangen bij de gastouder. Het is dan ook wenselijk om de inventarisatie (1 keer per jaar) na de koppeling te doen. Hoe gaat u te werk?

- 1 Kopieer de lijsten voor de inventarisatie en maak een set voor de gastouder.
- 2 Ga samen met de gastouders het huis inventariseren.
- 3 Laat de gastouder de lijsten invullen. Zij zijn de experts van de kinderen en de omgeving!
- 4 Bespreek de lijsten en maak in samenwerking met de gastouder een actieplan.

**Veel voorkomende scenario's**

Het LIS (Letsel Informatie Systeem) van Consument en Veiligheid levert inzicht in de frequentie en de ernst van ongevallen in de kinderopvang. In de inventarisatielijsten wordt met een rode driehoek [△] zichtbaar gemaakt welke scenario's het meest vóórkomen. Wij raden u aan om extra aandacht te besteden aan deze gemarkeerde scenario's.

**Tip**

De inventarisatielijsten zijn een hulpmiddel om de meest voorkomende ongevallen te kunnen ondervangen. Het gastouderbureau speelt zelf een belangrijke rol in het inschatten van de risico's. Neem hier de tijd voor en bespreek onduidelijkheden in een bijeenkomst met de gastouders. Zo wordt veiligheid een dynamisch onderdeel van de opvang. Er kunnen gevaarlijke situaties zijn die niet in de lijsten staan. Als u die tegenkomt, kunt u ze zelf op papier toevoegen.

## Brandveiligheid en EHBO

Een belangrijk onderdeel van de methode is brandveiligheid in de woning. Binnen de methode staat ook voor dit onderdeel het gedrag en de omgeving centraal. Dit betekent o.a. dat het wenselijk is dat de gastouder in de woning een aantal rookmelders heeft, maar ook dat de gastouder vaardig is in EHBO en weet hoe een brandje kan worden geblust.

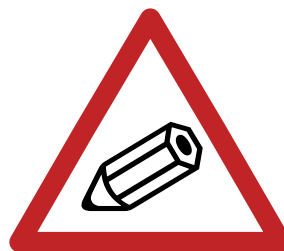
**De checklist brandveiligheid**

Met behulp van de checklist brandveiligheid in bijlage 1D, kunt u alle gangbare risico's van brand in huis controleren. In deze checklist staan verschillende producten en tips waarmee u brand kunt voorkomen, blussen of om uw huis veilig te ontvluchten.

**Kinder-EHBO**

Kennis en vaardigheid van eerste hulp bij ongevallen is onmisbaar in de gastouderopvang. Zorg dat de gastouder een kinder-EHBO diploma heeft of gaat halen. Door jaarlijks een opfriscursus te volgen, blijft het diploma zijn waarde houden. Alle belangrijke zaken passeren hier de revue én men oefent weer de meest essentiële vaardigheden. Zorg tevens voor een goed gevulde doos met EHBO-spullen bij de gastouder.

## STAP 2: REGISTRATIE



**Deze stap bestaat uit het registreren van ongevallen.**

### Registratie van ongevallen

Door middel van de risico-inventarisatie zijn reeds alle mogelijk gevaarlijke plaatsen in kaart gebracht. Het registreren van ongevallen kan andere oorzaken van ongevallen duidelijk maken. Hierdoor kunnen andere gastouders leren van een ongeval en maatregelen nemen, zodat deze ongevallen voorkómen kunnen worden.

#### Wanneer

De registratielijst die u in bijlage 2 aantreft, is bestemd voor het beschrijven van een ongeval waarbij een kind dat de gastouder bezoekt lichamelijk letsel oploopt. Voorbeelden van ongevallen zijn: breuken, flinke schaaf/snijwond, tand door lip, hevige bloedneus, verbranding, bekneld raken, vergiftiging, weglopen, et cetera.

#### Wie vult het formulier in?

De gastouder heeft de formulieren in huis en registreert. Het gastouderbureau coördineert het verzamelen van de formulieren en zorgt voor de verdere verwerking.

#### Hoe invullen?

- Bespreek het invullen van het formulier met de gastouders.
- Laat voor elk incident een nieuw formulier invullen door de gastouder.
- Zijn er meerdere kinderen bij het incident betrokken, vul dan van alle kinderen de gegevens in.
- Kruis zoveel mogelijk de voorgedrukte antwoorden aan. Kies alleen 'anders' als de aangegeven antwoorden de lading echt niet dekken.

#### Tip

Neem de oorzaak van de toedracht van het ongeval op in zowel de inventarisatielijst als het veiligheidsverslag. Deze informatie kan later weer worden gebruikt en om deze te bespreken met andere gastouders.

Maak afspraken over de terugkoppeling van ongevallen naar vraagouders, bijvoorbeeld door vraagouders de formulieren te laten ondertekenen.

## STAP 3: ACTIEPLAN



**De nu volgende stap is die van het maken en uitvoeren van het actieplan.**

### **Prioritering**

Bij de inventarisatie zijn de risico's in de woning waar de opvang plaatsvindt in kaart gebracht. Door de toewijzing van een urgentiecode zijn prioriteiten aan de risico's gegeven (urgent, noodzakelijk en wenselijk). De risico's met de code urgent dienen als eerste te worden aangepakt. Daarna de risico's met de code noodzakelijk en als laatste de risico's met de code wenselijk.

Op basis van de prioritering kan met behulp van eigen inzicht en ervaring van de gastouder een actieplan worden gemaakt. De oplossingenlijst in bijlage 1B kan hierbij gebruikt worden.

De keuze voor de te nemen maatregelen wordt gemaakt door de gastouder eventueel samen met het gastouderbureau. In het actieplan staan de maatregelen. Bespreek deze punten en maak afspraken met de gastouder. Een voorbeeld van een actieplan is in bijlage 4 te vinden.

### **Oplossingen**

Wat is nu de juiste oplossing om een risico op te lossen of te verminderen? In bijlage 1B is een lijst met oplossingen opgenomen waarin per scenario een aantal maatregelen worden genoemd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in productoplossingen en afspraken. Deze lijsten kunt u aanreiken aan de gastouder, zodat zij ze kunnen gebruiken om een oplossing te vinden. Per ruimte zijn een aantal scenario's en oplossingen duidelijk achter elkaar gezet.

Iedere woning heeft zijn eigen specifieke kenmerken. Daarom zijn de lijsten niet compleet. Op basis van de eigen situatie kan de gastouder ook zelf oplossingen bedenken en uitvoeren. Het sjabloon voor een actieplan is in bijlage 4 opgenomen.

# STAP 4: VEILIGHEIDS VERSLAG



**Het veiligheidsverslag is een totaaloverzicht van de veiligheid van de gastouderopvang. U geeft hiermee inzicht in wat er is gebeurd in de afgelopen periode op het gebied van veiligheid en wat er nog moet gebeuren.**

Het verslag biedt het gastouderbureau de ruimte om zaken te evalueren en daarmee te leren hoe zaken aangepakt kunnen worden. Dit verslag is tevens bestemd voor de toezichthouder van de GGD en belanghebbenden, zoals de ouders en gastouders. Het verslag geeft een overzicht van het gehele veiligheidsbeleid, gebaseerd op de uitvoer van de inventarisaties bij de verschillende woningen waar de opvang plaatsvindt. U hoeft dus niet per gastouder een apart veiligheidsverslag op te stellen. De exacte wijze van terugkoppeling vindt plaats in overleg met de GGD. Wij raden u wel aan per gastouder een dossier op te bouwen, bestaande uit de inventarisatielijsten, registratieformulieren en actieplannen per woning.

## Samenvattend: wat komt er in het veiligheidsverslag?

### Inventarisatie

- Wanneer zijn de inventarisatie van de woningen uitgevoerd?
- Wanneer is de brandveiligheid gecontroleerd?
- Wie heeft de inventarisatie uitgevoerd?
- Voeg een overzicht van de belangrijkste uitkomsten toe van de inventarisatielijsten.

### Registratie

- Voeg een kopie toe van de lijst met geregistreerde ongevallen en gevaarlijke situaties.
- Als er ongevallen hebben plaatsgevonden dient u aan te geven welke maatregelen genomen zijn. Doe dit ook voor ongevallen die op basis van een gevaarlijke situatie *nét* goed zijn afgelopen.

### Actieplan

- Voeg een overzicht van de belangrijkste actiepunten toe.
- Geef ook aan welke acties u voor het volgende jaar heeft gepland.
- Geef aan welke maatregelen getroffen zijn om de veiligheid te vergroten of om risico's te reduceren.

### Overige

- Geef aan wanneer u ouders over de veiligheid in de gastouderopvang heeft geïnformeerd.
- Beschrijf eventueel overkoepelende veiligheidscriteria die toegepast moeten worden bij alle gastouders (rookmelder, traphekje).
- Geef aan of en hoe gastouders zijn bijgeschoold, bijvoorbeeld in kinder-EHBO.
- Benoem de knelpunten of geschillen met de GGD-inspecteur.
- Benoem de oplossingen die u zelf heeft gevonden voor de specifieke veiligheidsproblemen in de gastouderopvang.
- Geef aan of de gastouders de aangereikte actiepunten die betrekking hebben op de woning waar de opvang plaatsvindt willen en/of kunnen opvolgen.




# BIJLAGEN



# INVENTARISATIELIJST WONING





## Entree, garderobe, trap



SOORT ONGEVAL  Veel voorkomend scenario	KANS DAT DIT ONGEVAL ZAL GEBEUREN			KANS OP ERNSTIG LETSEL		URGENTIECODE			
	uitgesloten	groot (A)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1	A2	B1	B2
Kind valt van trap* 	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind raakt bekneld tussen de spijlen van de balustrade	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind struikelt over een oneffenheid*	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind botst tegen kapstokhaak	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind krijgt zijn vingers tussen de deur 	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind valt door glas in deur	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind valt door een ruit	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind verbrandt zich aan hete radiator / buizen*	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind eet sigaretten of medicijnen	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind stopt kleine voorwerpen in mond, oor of neus	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind rent naar buiten	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind struikelt over kinderwagen in de gang	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Anders nl. ....	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				




\*zie oplossingenlijst voor meer scenario's

## Slaapkamer

SOORT ONGEVAL  Veel voorkomend scenario	KANS DAT DIT ONGEVAL ZAL GEBEUREN			KANS OP ERNSTIG LETSEL		URGENTIECODE			
	uitgesloten	groot (A)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1	A2	B1	B2
Kind klimt uit bed en valt*	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind raakt verstrikt in de koordjes van de raamdecoratie	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Baby overlijdt aan wiegendood	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind draait zich van aankleedtafel af* 	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
De aankleedtafel is niet stevig genoeg en het kind valt hierdoor	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind struikelt over een oneffenheid*	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind krijgt vinger tussen de deur* 	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind brandt zich aan hete radiatoren*	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind struikelt door onvoldoende licht	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind komt in contact met elektriciteit	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind stopt kleine voorwerpen in de mond	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind wordt aan de handen opgetild en elleboog uit de kom 	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Anders nl. ....	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				

\*zie oplossingenlijst voor meer scenario's

## Woonkamer

SOORT ONGEVAL  <i>Veel voorkomend scenario</i>	KANS DAT DIT ONGEVAL ZAL GEBEUREN			KANS OP ERNSTIG LETSEL		URGENTIECODE			
	uitgesloten	groot (A)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1	A2	B1	B2
Kind valt, struikelt, botst, of glijdt uit 	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind krijgt vinger tussen de deur	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind snijdt zich aan glas of splinter	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind valt door open raam of balkon	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind komt in contact met elektriciteit	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind krijgt giftige stoffen binnen zoals: schoonmaakmiddel, sigaretten, medicijnen of planten	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind heeft toegang tot lucifers / aanstekers	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Warme dranken (bijv. koffie en thee) van de gastouder of een ouder kind komen over een klein kind heen 	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind verbrandt zich aan hete radiator/buizen of open haard/allesbrander	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Baby valt uit de box	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind valt van de (kinder)stoel	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind stikt door kordje om de nek	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind stikt doordat het kleine voorwerpen in de mond stopt	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind zit met voet tussen wiel kinderfiets	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind wordt door huisdier gebeten	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Anders nl. ....	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				

<sup>\*</sup>zie oplossingenlijst voor meer scenario's


## Buitenruimte

SOORT ONGEVAL  <i>Veel voorkomend scenario</i>	KANS DAT DIT ONGEVAL ZAL GEBEUREN			KANS OP ERNSTIG LETSEL		URGENTIECODE			
	uitgesloten	groot (A)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1	A2	B1	B2
Kind valt van speeltoestel bij landing 	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind valt door defect materiaal	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind komt op straat omdat de omheining niet voldoet	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind snijdt of bekneeld zich	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind botst tegen een kind, speeltoestel of fiets	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind struikelt of glijdt uit	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind eet van giftige struik	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind raakt te water 	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind snijdt zich aan tuingereedschap	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Anders nl. ....	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				

<sup>\*</sup>zie oplossingenlijst voor meer scenario's



## Toilet / badkamer

SOORT ONGEVAL  <i>Veel voorkomend scenario</i>	KANS DAT DIT ONGEVAL ZAL GEBEUREN			KANS OP ERNSTIG LETSEL		URGENTIECODE			
	uitgesloten	groot (A)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1	A2	B1	B2
Kind verdrinkt in bad	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind glijdt uit op een natte vloer	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind brandt zich aan heet water	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind eet of drinkt giftige stoffen zoals schoonmaakmiddel, shampoo of medicijnen	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Anders nl. ....	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				



\*zie oplossingenlijst voor meer scenario's

## Keuken

SOORT ONGEVAL  <i>Veel voorkomend scenario</i>	KANS DAT DIT ONGEVAL ZAL GEBEUREN			KANS OP ERNSTIG LETSEL		URGENTIECODE			
	uitgesloten	groot (A)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1	A2	B1	B2
Kind brandt zich aan de kookplaat*	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind brandt zich aan de ovenruit*	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind loopt brandwonden op door de waterkoker of een pan over zich heen te trekken*	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind brandt zich aan heet water* 	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind snijdt zich aan een mes	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind drinkt van schoonmaakmiddelen	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind glijdt uit over natte vloer	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind trekt plastic zak over het hoofd	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Anders nl. ....	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				

\*zie oplossingenlijst voor meer scenario's

## Bergruimte

SOORT ONGEVAL  <i>Veel voorkomend scenario</i>	KANS DAT DIT ONGEVAL ZAL GEBEUREN			KANS OP ERNSTIG LETSEL		URGENTIECODE			
	uitgesloten	groot (A)	klein (B)	groot (1)	klein (2)	A1	A2	B1	B2
Kind drinkt van schoonmaakmiddelen	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind klimt in wasdroger of wasmachine	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Kind valt van trap* 	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				
Anders nl. ....	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>				

\*zie oplossingenlijst voor meer scenario's

# OPLOSSINGENLIJST

**U vindt in deze lijst een aantal suggesties om een probleem/risico te verminderen. Dit zijn met name algemene oplossingen die u op weg kunnen helpen en om bepaalde oplossingen bespreekbaar te maken. Gebruik de lijst als naslagwerk en om ideeën op te doen. Overleg te allen tijde met de betrokken ouders welke oplossing de juiste én de meest realistische is!**

*De woorden die onderstreept zijn, worden verklaard in de woordenlijst.*

## Entree, garderobe en trap

### Trap

Kind valt van de trap af

- Plaats boven en onder aan de trap een veiligheidshekje.
- Leg geen spullen op de trap.
- Gebruik geen loopstoeltje.
- Advies: kinderen mogen niet alleen op de trap.

Kind valt aan de zijkant van de trap

- Balustrade plaatsen van minimaal 1 m hoogte.
- Balustrade stevig bevestigen.
- Balustrade verhogen naar minimaal 1 m.
- Ruimte tussen balustrade en trap verkleinen.
- Opstapmogelijkheden verwijderen.
- Huidige balustrade vervangen door een balustrade met verticale spijlen.

Kind valt doordat het niet bij de trapleuning kan

- Aanbrengen van een extra kinderleuning op 60 cm hoogte aan de muurkant.
- Advies: kinderen mogen niet alleen op de trap.

Kind valt doordat de trapleuning niet goed vast zit

- Leuning aan muursteunen bevestigen.
- Loszittende muursteunen opnieuw in de muur vastzetten.
- Nieuwe leuning plaatsen.

Kind glijdt van de leuning en valt

- Obstakels aanbrengen die glijden ontmoedigen.
- Advies: stoer gedrag niet tolereren.

Kind struikelt over een kapotte trede

- Trap treden die kapot zijn repareren.
- Trapbekleding vastzetten of geheel verwijderen of vervangen.
- Dektrede vervangen van geheel uitgesleten traprede.

Kind glijdt uit op een gladde trede

- Antislipstrip langs trapneuzen aanbrengen.
- Antislip coating op stenen treden aanbrengen.
- Trapbekleding vervangen.

Kind klimt in of door de balustrade en valt

- Balustrade met een spijlafstand groter dan 10 cm afschermen met bijv. een plaat (bij voorkeur multiplex, 18 mm dik).
- Balustrade met een spijlafstand groter dan 10 cm vervangen door een type met een spijlafstand van 10 cm of minder.

Kind raakt bekneld tussen de treden van een open trap

- Open trap vervangen door een dichte trap.
- Extra latjes aan de achterkant van de trap maken, zodat de opening kleiner wordt.

Kind raakt bekneld tussen de spijlen van de balustrade

- Balustrade met een spijlafstand groter dan 10 cm afschermen met een plaat.
- Balustrade met een spijlafstand groter dan 10 cm vervangen.

### Vloer

Kind struikelt over een oneffenheid

- Losse vloerbedekking en vloermatten vastzetten of vervangen.
- Op- en afstapjes markeren door bijv. stickers, verf of antislipstrip.
- Advies: laat geen losse voorwerpen op de grond slingeren.

Kind glijdt uit over natte vloer

- Buiten bij de voordeur een rubberen mat of metalen rooster met opvangbak plaatsen.
- Binnen bij de voordeur een goede voetenmat neerleggen.
- Binnen bij de voordeur een droogloopzone aanbrengen.
- Advies: niet rennen in de gang.

Kind glijdt uit

- Vloermat vastleggen.

### Muur

Kind bezeert zich aan een oneffenheid

- Schroeven en spijkers tot 1.50 m hoogte verwijderen.
- Uitstekende delen afschermen.

### Garderobe

Kind botst tegen kapstokhaak

- Kapstokhaken afschermen met een plank.

### Deur

Kind krijgt zijn vingers tussen de deur

- Veiligheidsstrip tot minimaal 1.20 m hoogte aanbrengen.
- Deurbuffer plaatsen.
- Voor deuren die open mogen blijven staan, kan een deurklem of wig onder de deur worden geplaatst.
- Bij deuren die op een kier mogen blijven staan, kan een deurblok worden gebruikt.

Kind valt door glas in deur

- Voor laag doorlopende ruiten bij voorkeur veiligheidsglas gebruiken (laten plaatsen door iso-gecertificeerd bedrijf).
- Laag doorlopende ruiten markeren, bijv. met stickers.
- Vensterglas van laag doorlopende ruiten voorzien van veiligheidsfolie.
- Vensterglas of draadglas van laag doorlopende ruiten afschermen met een balk/plank of kunststof plaat.

### Raam

Kind valt door ruit

- Voor laag doorlopende ruiten bij voorkeur veiligheidsglas gebruiken (laten plaatsen door iso-gecertificeerd bedrijf).
- Laag doorlopende ruiten markeren, bijv. met stickers.
- Vensterglas van laag doorlopende ruiten voorzien van veiligheidsfolie.
- Vensterglas of draadglas van laag doorlopende ruiten afschermen met een balk/plank of kunststof plaat.

### Verwarming

Kind verbrandt zich aan hete radiator/buizen

- Radiator afschermen met omkasting van gaatjesboard.

Kind botst of valt tegen radiator

- Radiator afschermen door achterkant bank ertegen te plaatsen.
- Voldoende loopruimte creëren bij radiatoren.

Kind komt met hand klem te zitten tussen de radiator

- Ledenradiator afschermen met omkasting van gaatjesboard.

### Overig

Kind eet sigaretten of medicijnen

- Advies: sigaretten of medicijnen mogen niet in het huis rondslingeren.

Kind stopt kleine voorwerpen (kraaltjes, steentjes e.d.) in de mond

- Kleine voorwerpen verwijderen, denk ook aan munten, paperclips, harde snoepjes en speelgoed van oudere kinderen zoals knikkers en kralen.
- Advies: regelmatig controleren op kleine voorwerpen.

Kind struikelt over kinderwagen of andere voorwerpen die in de gang staan

- Zorgen voor voldoende bergruimte voor buggy, kinderwagen en autostoeltje.

Kind rent naar buiten

- De deur voorzien van een deurklink of draaiknop boven de 1.50 m.
- De deur op de knip.
- Dranger op de deur bevestigen, zodat de deur niet open blijft staan.

## Slaapkamer

### Meubilair

Kind klimt uit bed en valt

- Kinderen die wakker zijn uit bed halen.
- Gebruik niet te dikke matrassen, echter minimaal 8 cm dik.
- Zachte ondergrond naast de bedden leggen.
- Babybed laag zetten als het kind kan zitten.
- Geen speelgoed en knuffels in bed laten liggen die als opstapje gebruikt kunnen worden.
- Kinderen tot 1,5 jaar in een bed met een opstaande rand van minimaal 60 cm laten slapen.
- Kinderen tussen 1,5 jaar en 2,5 jaar in een bed laten slapen met een opstaande rand van minimaal 70 cm.
- Oudere kinderen boven 2,5 jaar op stretchers laten slapen.
- Kinderen tussen de 2,5 en 6 jaar nooit in het bovenste stapelbed leggen.

Kind klimt vanaf het bed uit het raam en valt

- Bed niet naast een te openen raam zetten.
- Raam voorzien van raambeveiliging.
- Ramen vervangen door ramen met raamsluitingen.
- Geen opstapjes bij het raam zetten.

Kind valt uit bed doordat het de spijlen/zijwand zelf kan verwijderen.

- Kinderveilige sluiting op het bed plaatsen.
- Kind niet in een bed met verwijderbare spijlen/zijwanden laten slapen.

Het bed valt om en het kind komt beklemd te zitten

- Stabiel bed aanschaffen.

Kind zakt door het bed heen

- Bed vervangen door een stevig bed.
- De hoogte verstelling van het bed goed vastzetten.

Kind komt klem te zitten tussen de spijlen

- Koop een bed met spijlbreedte 4,5 – 6,5 cm.
- Spijlen moeten doorlopen tot de bodem.

Een kind komt klem te zitten tussen het matras en de bedombouw

- Een stevig matras van minimaal 8 cm dikte gebruiken.
- Gebruik een goed passend matras dat maximaal 2 cm kleiner is dan de bedombouw.

---

Gastouder stoot zich tegen bed omdat het (te)donker is in de slaapkamer

---

- Klein lichtje laten branden voor beter zicht.
- Opstelling bedden en meubilair wijzigen, zodat er meer ruimte tussen de bedden is.

---

Kind raakt verstrikt in de koordjes van de raamdecoratie

---

- Bed niet naast loshangende koordjes zetten.
- Koordjes hoog wegbinden.

---

Baby overlijdt aan wiegendood

---

*Volg de adviezen op ter preventie van wiegendood:*

- Leg een baby altijd op de rug te slapen.
- Voorkom dat een baby te warm ligt.
- Gebruik geen dekbedje.
- Ventileer de slaapkamer regelmatig.
- Gebruik geen kussens, hoofd- en zijwandbeschermers, zeiltjes, tuigjes, koorden of voorwerpen van zacht plastic in bed.
- Maak het bed kort op, zodat de voetjes tegen het voeteneinde liggen of gebruik een slaapzakje.
- Niet roken waar de kinderen aanwezig zijn.
- Rust en regelmaat.
- Houd voldoende toezicht.

---

Door warmtestuwing raakt het kind oververhit

---

- Geen dekbed gebruiken bij kinderen onder de 2 jaar.
- Niet te veel dekens gebruiken.
- Kamertemperatuur meten.
- Verwarming goed regelen.
- Advies: temperatuur kinderen controleren door voelen aan de voeten of in de nekplooi.

---

Kind komt onder de dekens of tegen zijkant terecht

---

- Bedje laag opmaken.
- Kind in een slaapzak laten slapen.
- Kussens en stootranden weghalen.

---

Kind verstrikt zich in een tuigje in bed

---

- Geen tuigjes gebruiken in bed.

---

Kind blijft met kleding aan knop van het bed hangen

---

- Knoppen en andere uitsteeksels van het bed verwijderen.
- Geen wijde pyjama's laten dragen.
- Geen spenen aan koorden om de nek hangen.

---

Kind bezeert zich aan oneffenheid of scherpe rand van het bed

---

- Controleer een houten bed op splinters en verwijder deze door schuren.
- Controleer een metalen bed op roestvorming en schuur en verf zonnig het bed.
- Controleer het bed op scherpe randen en hoeken, rond deze zonnig af of zet er een beschermrand of -hoekje op.

---

Kind in onderste stapelbed stoot hoofd tegen het bovenste bed

---

- Vrije ruimte tussen twee bedden is minimaal 68 cm.
- Zacht materiaal tegen onderkant van bovenste bed maken.

---

Kind draait zich van aankleedtafel af

---

- Aankleedkussens gebruiken.
- Baby op de grond verschonen.
- Opstaande randen aan de zijkant van de aankleedtafel plaatsen.
- Advies: altijd bij kind blijven.

---

Kind rolt aan de achterkant van de aankleedtafel af

---

- Aankleedtafel tegen een muur zetten.
- Opstaande rand aan de achterkant van de aankleedtafel maken.
- Advies: altijd bij het kind blijven.

---

Kind stoot zich tegen (scherpe) hoek van de aankleedtafel

---

- Hoeken laten afronden.
- Aankleedtafel uit de looproute plaatsen, opstelling ruimte wijzigen.
- Tafelhoekjes op de hoekpunten plaatsen.

---

De aankleedtafel is niet stevig genoeg en het kind valt hierdoor

---

- Aankleedtafel op een andere ondergrond plaatsen, bijv. een plank eronder leggen.
- De te korte poten opvullen.
- De aankleedtafel aan de muur vastmaken.
- Zware spullen onderin het kastje leggen.
- De laden begrenzen, zodat ze niet te ver uitgetrokken kunnen worden of helemaal niet gebruiken.
- Wielen blokkeren.
- Nieuwe aankleedtafel aanschaffen.

---

De aankleedtafel is niet stevig en stort in

---

- De aankleedtafel controleren op houtrot, houtworm en/of roest en daartegen behandelen.
- Nieuwe aankleedtafel aanschaffen.

---

Een opklapbare aankleedtafel klappt tijdens gebruik in

---

- Het bevestigingsmechanisme controleren en aandraaien.
- Extra bevestiging plaatsen.
- Nieuwe aankleedtafel aanschaffen.

## Vloer

---

Kind struikelt over een oneffenheid

---

- Losse vloerbedekking en vloermatten vastzetten of vervangen.
- Op- en afstapjes markeren, bijv. door stickers, verf of antislipstrip.
- Geen losse snoeren, hiervoor een kabelgoot aanbrengen.
- Advies: laat geen losse voorwerpen op de grond slingeren.

---

Gastouder struikelt over speelgoed dat op de grond is gevallen

---

- Klein lichtje laten branden voor beter zicht.
- Gebruik gordijnen waardoor nog schemerlicht naar binnen komt.
- Gedempt daglicht de kamer in laten vallen.
- Advies: vloer regelmatig controleren op speelgoed en andere voorwerpen.

---

Kind glijdt uit over natte vloer

---

- Buiten bij de voordeur een rubberen mat of metalen rooster met opvangbak plaatsen.
- Binnen bij de voordeur een goede voetenmat neerleggen.
- Binnen bij de voordeur een droogloopzone aanbrengen.
- Schoonmaakregime aanpakken, bijv. ander schoonmaakmiddel of andere tijden.

---

Kind glijdt uit over gladde vloer

---

- Vloerkleed vastleggen.

### Deur

---

Kind krijgt zijn vingers tussen de deur

---

- Veiligheidsstrip tot minimaal 1.20 m hoogte aanbrengen.
- Deurbuffer plaatsen.
- Voor deuren die open mogen blijven staan kan een deurklem of wig onder de deur worden geplaatst.
- Bij deuren die op een kier mogen blijven staan kan een deurblok worden gebruikt.

---

Kind valt door glas in deur

---

- Voor laag doorlopende ruiten bij voorkeur veiligheidsglas gebruiken (laten plaatsen door iso-gecertificeerd bedrijf).
- Laag doorlopende ruiten markeren, bijv. met stickers.
- Vensterglas van laag doorlopende ruiten voorzien van veiligheidsfolie.
- Vensterglas of draadglas van laag doorlopende ruiten afschermen met een balk/plank of kunststof plaat.
- Huisregels bepreken, bijv. geen geïntjes en pesterijen bij ramen.

### Verwarming

---

Kind verbrandt zich aan hete radiator/buizen

---

- Geen bedden naast de verwarming plaatsen.
- Radiator afschermen met omkasting van gaatjesboard.
- Buizen afschermen met isolatiebuizen.
- Voldoende loopruimte creëren bij radiatoren.

---

Kind botst of valt tegen radiator

---

- Voldoende loopruimte creëren bij radiatoren (opstelling ruimte wijzigen).
- Ledenradiator afschermen met omkasting van gaatjesboard.

---

Kind komt met hand klem te zitten tussen de radiator

---

- Ledenradioator afschermen met omkasting van gaatjesboard.

### Verlichting

---

Kind struikelt door onvoldoende licht

---

- Lamp vervangen voor een sterkere lamp (meer Watt).

---

Lamp wordt stuk gegooid en glas valt naar beneden

---

- Onbeschermd verlichting vervangen door armatuur met afgeschermd lampen.

### Elektra

---

Kind komt in contact met elektriciteit

---

- Kindveilige wandcontactdozen plaatsen.
- Controleren of op alle groepen een aardlekschakelaar gemonteerd is.
- Lage stopcontacten voorzien van stopcontactbeveiligers.
- Stopcontacten boven 1.50 m hoogte plaatsen.
- Geen losse snoeren, hiervoor een kabelgoot aanbrengen.
- Elektrische apparaten zo opstellen dat ze niet bereikbaar zijn voor kinderen.

### Overig

---

Kind stopt kleine voorwerpen (kraaltjes, steentjes e.d.) in de mond

---

- Kleine voorwerpen, zoals munten, paperclips etc verwijderen.
- Advies: regelmatig controleren op kleine voorwerpen.

---

Kind wordt aan de handen opgetild en elleboog uit de kom

---

- Advies: kind niet aan handen optillen, maar onder oksels of in de middel of onder de billen optillen.

## Woonkamer

### Kind valt, struikelt, botst of glijdt uit

---

Kind struikelt over een oneffenheid

---

- Losse vloerbedekking en vloermatten vastzetten of vervangen.
- Op- en afstapjes markeren bijv. door stickers, verf of antislipstrip.
- Geen losse snoeren, hiervoor een kabelgoot aanbrengen.
- Advies: laat geen losse voorwerpen op de grond slingeren.

---

Kind struikelt door onvoldoende licht

---

- Lamp vervangen voor een sterkere lamp (meer Watt).

---

Kind glijdt uit over natte vloer

---

- Buiten bij de voordeur een rubberen mat of metalen rooster met opvangbak plaatsen.
- Binnen bij de voordeur een goede voetenmat neerleggen.
- Binnen bij de voordeur een droogloopzone aanbrengen.

---

Kind glijdt uit over gladde vloer

---

- Vloerkleed vastleggen.

---

 Kind of gastouder struikelt over speelgoed
 

---

- Speelgoed na gebruik opruimen.
- Voldoende bergruimte voor speelgoed creëren.
- Loopruimte en speelruimten van elkaar scheiden.

---

 Kind stoot zich tegen meubilair
 

---

- Voldoende loopruimte om meubilair creëren.
- Scherpe randen en punten afronden of afschermen.
- Tafelhoekjes plaatsen op scherpe hoekpunten.

---

 Kinderen botsen tegen elkaar
 

---

- Ruimte anders indelen.
- Meer vrije ruimte per kind creëren, bijv. door meubels weg te halen.
- Advies: niet rennen binnen.

---

 Kind botst tegen objecten
 

---

- Ruimte anders indelen.
- Kind in de gaten houden of het eventueel slecht ziet of motorische problemen heeft.
- Advies: niet rennen binnen.

---

 Kind krijgt zijn vingers tussen de deur
 

---

- Veiligheidsstrip tot minimaal 1.20 m hoogte aanbrengen.
- Deurbuffer plaatsen.
- Voor deuren die open mogen blijven staan, kan een deurklem of wig onder de deur worden geplaatst.
- Bij deuren die op een kier mogen blijven staan, kan een deurblok worden gebruikt.

---

**Kind snijdt zich aan glas of splinter**


---

 Kind valt door glas in deur
 

---

- Voor laag doorlopende ruiten bij voorkeur veiligheidsglas gebruiken (laten plaatsen door iso-gecertificeerd bedrijf).
- Laag doorlopende ruiten markeren, bijv. met stickers.
- Vensterglas van laag doorlopende ruiten voorzien van veiligheidsfolie.
- Vensterglas of draadglas van laag doorlopende ruiten afschermen met een balk/plank of kunststof plaat.
- Huisregels bepreken, bijv. geen geintjes en pesterijen bij ramen.

---

 Kind valt door ruit
 

---

- Voor laag doorlopende ruiten bij voorkeur veiligheidsglas gebruiken (laten plaatsen door iso-gecertificeerd bedrijf).
- Laag doorlopende ruiten markeren, bijv. met stickers.
- Vensterglas van laag doorlopende ruiten voorzien van veiligheidsfolie.
- Vensterglas of draadglas van laag doorlopende ruiten afschermen met een balk/ plank of kunststof plaat.
- Huisregels bepreken, bijv. geen geintjes en pesterijen bij ramen.

---

 Kind krijgt splinter in vinger
 

---

- Meubilair regelmatig controleren op splinters.
- Splinters van meubilair afschuren.
- Meubilair controleren op afbladderende verf.
- Meubels opschuren en verven.

---

 Lamp wordt stuk gegooid en glas valt naar beneden
 

---

- Onbeschermde verlichting vervangen door armatuur met afgeschermd lampen.
- Advies: binnen niet gooien met speelgoed of andere voorwerpen.

---

 Scherpe rand van speelgoed verwondt kind
 

---

- Speelgoed regelmatig controleren of het nog heel is, of scherpe randen heeft.

---

 Kind verwondt zich aan scherp speelgoed of splinters aan speelgoed
 

---

- Speelgoed dat stuk is of waar scherpe randen aanzitten weggooiden.
- Speelgoed waar splinters aanzitten schuren.
- Schroeven moeten verzonken zijn, liefst speelgoed dat gelijmd is gebruiken.

---

 Kind valt door open raam of balkon
 

---

- Raam voorzien van raambeveiliging.
- Ramen vervangen voor ramen met raamsluitingen.
- Geen opstapjes bij het raam zetten.

---

**Elektra**


---

 Kind komt in contact met elektriciteit
 

---

- Kindveilige wandcontactdozen plaatsen.
- Controleren of op alle groepen een aardlekschakelaar gemonteerd is.
- Lage stopcontacten voorzien van stopcontactbeveiligers.
- Stopcontacten boven 1.50 m hoogte plaatsen.
- Geen losse snoeren, hiervoor een kabelgoot aanbrengen.
- Elektrische apparaten zo opstellen dat ze niet bereikbaar zijn voor kinderen.

---

 Kind trekt aan elektriciteits snoer en krijgt apparaat op zich
 

---

- Snoeren door kabelgoten laten lopen.
- Apparaten vastzetten.

---

**Giftige stoffen**


---

 Kind eet van schoonmaakmiddel
 

---

- Schoonmaakmiddelen opbergen in een afgesloten kast.
- Schoonmaakmiddelen opbergen in een kast met een hoge klink (minimaal 1.50 m) of slot.
- Schoonmaakmiddelen hoog opbergen.
- Gifwijzer of gifkaart ophangen.
- Schoonmaken op een ander tijdstip.
- Advies: kastdeur altijd afsluiten.

---

 Kind eet sigaretten of medicijnen
 

---

- Sigaretten opbergen in een afgesloten kast en niet laten rondslingeren.

---

 Kind eet giftige planten
 

---

- Giftige planten verwijderen.
- Giftige planten hoog zetten.

**Verbranding**


---

 Kind heeft toegang tot lucifers/aansteker
 

---

- Lucifers en aanstekers opbergen in een kast of lade met slot.
- Kinderveilige aanstekers gebruiken.
- Advies: altijd opbergen na gebruik.

---

 Warme dranken (bijv. thee en koffie) van de gastouder of een ouder kind komen over een klein kind heen
 

---

- Warme dranken bewaren in thermoskannen.
- Geen warme dranken als kinderen op schoot zitten.
- Kopjes ver op tafel/aanrecht zetten.
- Geen tafelkleden gebruiken, maar placemats.

---

 Kind verbrandt zich aan hete radiator/buizen, open haard of allesbrander/kachel
 

---

- Geen bedden naast de verwarming plaatsen.
- Open haard of kachel afschermen met een hekje.
- Voldoende loopruimte creëren bij radiatoren, kachels e.d.
- Advies: open haard of kachel niet laten branden als er kleine kinderen in de buurt zijn.
- Advies: oudere kinderen leren wat het gevaar is van open haarden en kachels.
- Advies: niet spelen met vuur/de open haard.

**Meubilair**


---

 Baby valt uit de box
 

---

- Opstaande rand van de box moet minimaal 60 cm zijn.
- Box laag zetten als een baby kan zitten.
- Zachte ondergrond naast de box leggen.

---

 Kind klimt uit de box door op speelgoed te gaan staan
 

---

- Speelgoed dat als opstapje kan dienen uit de box halen.
- Oudere kinderen die uit de box kunnen klimmen (vanaf 2,5 jaar) niet meer in de box zetten.

---

 Kind zit klem tussen spijlen van de box
 

---

- Koop een box met spijlbreedte 4,5 – 6,5 cm.

---

 Kind valt tijdens het in of uit de kinderstoel klimmen
 

---

- Stoelen kopen die stabiel zijn.
- Kinderen onder begeleiding de stoel in en uit laten klimmen.
- Kinderen klimles geven.

---

 Kind valt uit een (kinder)stoel
 

---

- Doe (beweeglijke) kinderen een tuigje aan.
- Gebruik een stoelverkleiner bij kleine kinderen.
- Stoel met hoge rugleuning aanschaffen.
- Advies: de beweeglijke kinderen naast de gastouder laten zitten.

---

 Kind valt met kinderstoel en al om, doordat het zich afzet tegen de tafel
 

---

- Zet de stoel met een haak vast aan de tafel.
- Gebruik geen tafels met brede randen.
- Bij verstelbare kinderstoelen de hoogte zo kiezen, dat de voeten niet tegen de rand gezet kunnen worden.
- Stoel ver van de tafel af zetten.

---

 Kast valt om en kind komt onder kast terecht
 

---

- Kast verankeren aan de muur.
- Plaats de zwaarste dingen onderin de kast.
- Advies: niet in kast klimmen, vragen als je iets van de bovenste plank wilt hebben.

**Verstikking**


---

 Kind stikt door koordje om de nek
 

---

- Koordjes en strikjes aan speelgoed mag niet langer zijn dan 22 cm.
- Stiksel van speelgoedbeest controleren of deze niet los laat.
- Controleren of textiel niet gaat rafelen.

---

 Kind raakt verstrikt in de koordjes van de raamdecoratie
 

---

- Koordjes hoog wegbinden.

---

 Kind dreigt te stikken, doordat het kleine voorwerpen in de mond stopt
 

---

- Controleer speelgoed en verwijder speelgoed dat stuk is.
- Speelgoed met onderdelen kleiner dan 3,5 cm zijn niet toegestaan als alle kinderen jonger dan 3 jaar zijn.
- Als er zowel oudere als jongere kinderen zijn, moet het speelgoed met kleine onderdelen in een afgesloten kast/doos worden opgeborgen.
- Zorg dat kleine kinderen gescheiden van de grotere spelen. De groten kunnen bijv. aan de tafel spelen, zodat de kleintjes er niet bij kunnen.
- Als er speelgoed is waar de kleintjes echt niet aan mogen komen, laat de oudere kinderen er dan mee spelen als de kleintjes naar bed zijn.
- Als groot en klein samenspelen, dan met speelgoed van de kleintjes of speel zelf mee.
- Laat grotere kinderen hun speelgoed na gebruik goed opruimen.

---

 Speengedeelte wordt van fopspeen afgebeten en kind krijgt deze achter in de keel
 

---

- Spenen regelmatig controleren op scheurtjes.
- Spenen regelmatig vervangen.

---

 Kind verslikt zicht in stukje eten
 

---

- Per leeftijd bekijken welk eten geschikt is, niet te vroeg met hard eten starten.
- Kinderen rustig laten eten, bijv. één bordje met partjes fruit rond geven en om de beurt laten eten.

### Overig

Kind zit met voet tussen wiel kinderfiets

- Driewielers mogen geen spaken hebben.

Kind wordt door huisdier gebeten

- Huisdier afschermen in een aparte ruimte/kooi/ren.
- Advies: kinderen leren omgaan met dieren.

### Buitenruimte

#### Speeltoestel

Kind valt van speeltoestel bij landing

- Bij glij-, schommel- en zwaaionderdelen een zachte ondergrond laten doorlopen tot 2 m in de bewegingsrichting.
- Rul zand, boomschors of rubberen tegels aanbrengen, minimaal 1,5 m rondom het toestel.
- Uitgesleten bodemmateriaal aanvullen.
- Ingeklonken zand losharken en eventueel aanvullen.
- Als zich een obstakel in de valbaan bevindt: obstakel verwijderen of toestel verplaatsen.

Kind valt door defect materiaal

- Onderdelen met speling opnieuw vastzetten.
- Onderdelen met speling vervangen.
- Wankel toestel opnieuw ingraven.
- Wankel toestel vervangen.
- Bij wankelen fundering laten nakijken.
- Bij wankelen toestel opnieuw laten plaatsen.
- Ontbrekende sporten aanbrengen.
- Ontbrekende traprede aanvullen.
- Antislip op treden aanbrengen.
- Klimtouwen van juiste dikte aanbrengen (16 - 45 mm).
- Klimtouwen goed verankeren.
- De uitloop van de glijgoot loopt niet horizontaal: toestel vervangen.
- Instabiel schommelzitzje vervangen door ander model.

#### Omheining

Kind rent al spelend de straat op

- Ontbrekende omheining aanbrengen.
- Zelfsluitend hek plaatsen.
- Dranghek/fietsenpoortje plaatsen op rand van de stoep.

Kind doet hek open en rent de straat op

- Klink van het hek hoger plaatsen.
- Kinderveilige sluiting op het hek plaatsen.

Het hek blijft open staan en een kind loopt de straat op

- Zelfsluitend hek plaatsen.

Kind bezeert zich aan de omheining

- Scherpe onderdelen verwijderen.
- Kapotte planken vervangen.
- Kapot gaas vervangen.
- Omheining vervangen.

Kind kruipt onder de omheining en komt klem

- Ruimte tussen de onderkant van de omheining en de bodem verkleinen.

Kind kruipt tussen de spijlen door en komt klem te zitten

- Hek vervangen door een hek waarbij de afstand tussen de spijlen kleiner is, maximaal 10 cm. Bij een verschil in hoogte aan weerszijden van het hek moet de spijlafstand maximaal 9 cm zijn.

Kind klimt op de omheining en valt

- Klimmen bemoeilijken door opstapmogelijkheden te verwijderen.
- Geen horizontale elementen in de omheining onder de 70 cm gebruiken.
- Ander type hek plaatsen.
- Hoger hek plaatsen, minimaal 1.20 m.

Kind klimt over de omheining

- Ander type hek plaatsen.
- Klimmen bemoeilijken door opstapmogelijkheden te verwijderen.
- Geen horizontale elementen in de omheining onder de 70 cm gebruiken.

#### Kind snijdt of bekneeld zich

Kind komt met nek klem te zitten tussen trap treden

- Afstand tussen de treden vergroten of verkleinen (kleiner dan 8,9 cm en groter dan 23 cm).
- Toestel of trap vervangen.

Kind blijft met koordje van capuchon (achter glijbaan) hangen

- V-vormige constructies afdichten.
- Kieren waarin kleding kan haken, dichtmaken.
- Scharnieren afschermen.
- Toestel vervangen.

Kind verwondt zich aan scherpe rand van speeltoestel

- Beschadigd hout repareren.
- Beschadigd hout vervangen.
- Roestplekken schuren en opnieuw lakken.
- Uitstekende schroeven laten verzinken.
- Uitstekende schroeven voorzien van een (nieuwe) bescherming, bijv. een beschermdop.
- Uitstekende schroeven vervangen door afgeronde siermoeren.
- Afgebroken onderdelen verwijderen.
- Afgebroken onderdelen vernieuwen.
- Toestel vervangen.
- Handgrepen met afrondingsstraal van minder dan 20 mm vervangen.



---

 Kind krijgt splinter in hand
 

---

- Beschadigd hout repareren.
- Beschadigd hout vervangen.
- Roestplekken schuren en opnieuw lakken.

---

 Snijden aan zwerfvuil in zandbak
 

---

- Zandbak dagelijks controleren op zwerfvuil, ook in verband met struikelen.
- Zandbak dagelijks afdekken (wel zorgen voor ventilatie openingen).

---

 Vinger van kind komt klem te zitten in holle buis
 

---

- Holle buizen voorzien van een afdichting, bijv. met een beschermdop.

---

 Beknellen van vingers bij schommel
 

---

- Ketting vervangen als schakelopening groter is dan 6 mm.
- Ketting op grijphoogte van hoeseje voorzien (bijv. binnenband of tuinslang) als schakelopening groter is dan 6 mm.

---

**Kind botst tegen een kind, speeltoestel of fiets**


---

 Kind botst tegen kind op de schommel
 

---

- Schommel verplaatsen als deze in de looproute staat.
- Hekje om schommel plaatsen.
- Een zitje weghalen als de afstand tussen de zitjes kleiner is dan 30 cm + 1/5 van de schommellengte (lengte van het touw of de ketting).
- Het toestel vervangen als de afstand tussen zitje en paal kleiner is dan 20 cm + 1/5 van de schommellengte (lengte van het touw of de ketting).
- Zwaar zitje vervangen door lichtgewicht type van kunststof.

---

 Kind botst tegen een speeltoestel
 

---

- Toestel verplaatsen als het te dicht bij obstakel of ander toestel staat.

---

 Kind botst tegen een fiets
 

---

- Fietsen in fietsenrekken plaatsen.
- Voldoende fietsenstallingen plaatsen.
- Degelijke fietsenstallingen plaatsen.
- Het fietsenrek een goede plaats geven.
- Spelmateriaal voor buiten opruimen.

---

 Stoten tegen rand van de zandbak
 

---

- Beschadigde rand repareren.
- Ruwe rand glad maken.
- Rand van de zandbak bij grote beschadigingen vervangen.

---

**Ondergrond**


---

 Kind struikelt over boomwortel
 

---

- Herbestraten van ondergrond.

---

 Kind struikelt over een oneffenheid
 

---

- Verzakte tegels recht leggen.
- Kapotte tegels vervangen.
- Herbestraten van ondergrond.
- Kuilen egaliseren.

---

 Kind glijdt uit op een natte plek
 

---

- Bemoste gedeelte schoonmaken, bijv. met hogedrukreiniger.
- Slechte afwatering opheffen.
- Ondergrond schuin laten aflopen.
- Afwatering aanleggen.
- Afwatering ontstoppen.
- Bij sneeuw/ijs stoep vegen of pekkel strooien.

---

 Kind struikelt over speeltoestel
 

---

- Fundering afdekken met zand.
- Toestel opnieuw ingraven.

---

**Overig**


---

 Kind wordt omver gelopen
 

---

- Een apart speelgedeelte inrichten voor de jongste kinderen.
- Voldoende loopruimte creëren om speeltoestellen heen.
- Bij te weinig ruimte, speeltoestellen verwijderen.
- Obstakels, zoals prullenbakken, buiten looproute plaatsen.

---

 Kind eet van giftige struik
 

---

- Giftige planten en struiken verwijderen.
- Van klimop de blaadjes snoeien tot 1.50 m hoogte.

---

 Kind raakt te water
 

---

- Water afschermen met hek.
- Vijver in de tuin dempen en zandbak van maken.
- Waterkant veiliger maken door een duidelijke overgang water/land.
- Waterdiepte zo ondiep mogelijk.
- Hoogte verschil wateroppervlak/land zo klein mogelijk.
- Talud niet te steil.
- Gemeente aanspreken over veiligheid open water.
- Advies: altijd toezicht houden bij peuterbadje.

---

 Kind snijdt zich aan tuingereedschap
 

---

- Tuingereedschap in een afgesloten schuurtje opbergen.
- Advies: tuingereedschap direct na gebruik opbergen.
- Advies: geen gevaarlijk tuingereedschap gebruiken als er kleine kinderen in de buurt zijn.

### Toilet en badkamer

Kind dreigt te verdrinken in bad

- Laat een klein kind nooit alleen in bad.
- Laat een klein kind nooit met een ouder kind alleen.
- Gebruik geen badzifje.
- Laat een klein kind niet alleen in de badkamer.

### Vergiftiging

Kind drinkt schoonmaakmiddelen of shampoo

- Schoonmaakmiddelen en shampoo opbergen in een afgesloten kast.
- Schoonmaakmiddelen en shampoo opbergen in een kast met een hoge klink (minimaal 1.50 m).
- Schoonmaakmiddelen en shampoo hoog opbergen.
- Gifwijzer of gifkaart ophangen.
- Advies: kastdeur altijd afsluiten.
- Schoonmaken op een ander tijdstip.

Kind eet van toiletblokje

- Toilet afsluiten voor kinderen door klink op 1.50 m hoogte aan te brengen.
- Toiletblokje verwijderen.

Kind snuffelt in afvalbakje

- Toilet afsluiten voor kinderen door klink op 1.50 m hoogte aan te brengen.
- Deur van toilet afsluiten met sleutel.
- Afvalbakje hoog plaatsen.

### Overig

Kind glijdt uit op natte vloer

- Schoonmaakregime aanpakken, bijv. ander schoonmaakmiddel of andere tijden.
- Stroevlere tegels laten leggen.

Kind brandt zich aan heet water

- Plaats thermosstatische mengkranen of mengkranen met temperatuurbegrenzer.
- Kranen afschermen waar kinderen komen of worden gewassen.
- Geen opstapjes in de buurt plaatsen van kranen waar kinderen niet hoeven te komen of worden gewassen.

### Keuken

#### Verbranding

Kind brandt zich aan de kookplaat

- Keuken afsluiten voor jonge kinderen door klink op 1.50 m hoogte aan te brengen.
- Keuken afsluiten voor jonge kinderen door hekje te plaatsen voor keukendeur.
- Fornuisrekje plaatsen.

Kind brandt zich aan de oven(ruit)

- Keuken afsluiten voor jonge kinderen door klink op 1.50 m hoogte aan te brengen.
- Keuken afsluiten voor jonge kinderen door hekje te plaatsen voor keukendeur.
- Ovenruit beschermer plaatsen.
- Als kinderen de oven mogen gebruiken, dan moet de oven niet te hoog staan.

Kind loopt brandwonden op door de waterkoker over zich heen te trekken

- Snoer niet los laten hangen, bijv. kabelgoot plaatsen of in het apparaat oprollen.
- Waterkoker zo plaatsen dat een kind er niet bij kan, bijv. hoog of ver naar achteren.

Kind trekt een pan van het fornuis

- Keuken afsluiten voor jonge kinderen door klink op 1.50 m hoogte aan te brengen.
- Keuken afsluiten voor jonge kinderen door hekje te plaatsen voor keukendeur.
- Fornuisrekje plaatsen.
- Stelen naar achteren laten wijzen tijdens het koken.
- Zoveel mogelijk de achterste pitten gebruiken tijdens het koken.

Kind brandt zich aan heet water

- Plaats thermosstatische mengkranen of mengkranen met temperatuurbegrenzer.
- Kranen afschermen waar kinderen komen of worden gewassen.
- Geen opstapjes in de buurt plaatsen van kranen waar kinderen niet hoeven te komen of worden gewassen.

Warme dranken (bijv. thee en koffie) van de gastouder of een ouder kind komt over een jong kind heen

- Warme dranken bewaren in thermoskannen.
- Geen warme dranken drinken als kinderen op schoot zitten.
- Kopjes ver op tafel /aanrecht zetten.
- Geen tafelkleden gebruiken, maar placemats.
- Kopjes gebruiken met goede oortjes.
- Advies: warme dranken rustig aan tafel drinken.

Kind heeft toegang tot lucifers/aansteker

- Lucifers en aanstekers opbergen in een kast of lade met slot.
- Kinderveilige aanstekers gebruiken.
- Advies: altijd opbergen na gebruik.

**Overig**

---

**Kind snijdt zich aan een mes**

---

- Keuken afsluiten voor jonge kinderen door klink op 1.50 m hoogte aan te brengen.
- Keuken afsluiten voor jonge kinderen door hekje te plaatsen voor keukendeur.
- Keukenlade afsluiten door ladeslot aan te brengen.
- Vaatwasser goed afsluiten als er messen in staan.
- Advies: kinderen mogen niet in de keuken als er gekookt wordt.

---

**Kind drinkt van schoonmaakmiddelen**

---

- Keuken afsluiten voor jonge kinderen door klink op 1.50 m hoogte aan te brengen.
- Keuken afsluiten voor jonge kinderen door hekje te plaatsen voor keukendeur.
- Schoonmaakmiddelen opbergen in een kast met een hoge klink (minimaal 1.50 m).
- Schoonmaakmiddelen hoog opbergen.
- Gifwijzer of gifkaart ophangen.
- Schoonmaken op een ander tijdstip .
- Advies: kastdeur altijd afsluiten.

---

**Kind glijdt uit over natte vloer**

---

- Buiten bij de voordeur een rubberen mat of metalen rooster met opvangbak plaatsen.
- Binnen bij de voordeur een goede voetenmat neerleggen.
- Binnen bij de voordeur een droogloopzone aanbrengen.
- Advies: niet rennen in de gang.

---

**Kind trekt plastic zak over het hoofd**

---

- Keuken afsluiten voor jonge kinderen door klink op 1.50 m hoogte aan te brengen.
- Keuken afsluiten voor jonge kinderen door hekje te plaatsen voor keukendeur.
- Plastic zakken opbergen in een kastje met slot.

---

**Kind opent de vuilnisemmer**

---

- Keuken afsluiten voor jonge kinderen door klink op 1.50 m hoogte aan te brengen.
- Keuken afsluiten voor jonge kinderen door hekje te plaatsen voor keukendeur.

**Bergruimte**

---

**Kind drinkt van schoonmaakmiddelen**

---

- Deur van bergruimte afsluiten met sleutel.
- Bergruimte afsluiten voor jonge kinderen door klink op 1.50 m hoogte aan te brengen.
- Gifwijzer of gifkaart ophangen.
- Advies: kastdeur altijd afsluiten.

---

**Kind klimt in wasdroger of wasmachine**

---

- Bergruimte afsluiten voor jonge kinderen door klink op 1.50 m hoogte aan te brengen.
- Deur van bergruimte afsluiten met sleutel.

---

**Kind valt van de trap af**

---

- Plaats boven en onder aan de trap een veiligheidshekje.
- Leg geen spullen op de trap.
- Advies: kinderen mogen niet alleen op de trap.

# WOORDENLIJST



<b>Aantrede</b>	De afstand van de voorkant van een traprede (neus) tot aan de voorkant van een volgende traprede.		
<b>Antislip strip</b>	Een nadeel van de antislipstrip is dat het struikelgevaar kan veroorzaken als de strip los gaat zitten en opkrult. Regelmatige inspectie is vereist. Het aanbrengen van een antislipstrip is eenvoudig zelf uit te voeren ( $\pm \in 3$ per meter).		
<b>Bed</b>	Met bed wordt zowel kinderledikant als stapelbed bedoeld. Dit is afhankelijk van het scenario en de situatie in het kinderdagverblijf hoe dit scenario geïnterpreteerd moet worden.		
<b>Balustrade</b>	Balustrade is zowel de afscherming aan de zijkant van de trap als de bovenkant van het trapgat.		
<b>Dakje</b>	Een dakje voorkomt dat een kind uit bed kan klimmen. Bij een stapelbed is het bovenste bed het dakje voor het onderste bed. Het onderste bed van een stapelbed is dan ook geschikt voor alle leeftijden.		
<b>Dekrede</b>	Bovenste afwerklaag van een houten of stenen traprede.		
<b>Deurblok</b>	Voor een deur die op een kier mag blijven staan, is een deurblok een mogelijkheid. Het blok (gemaakt van zacht kunststof) wordt boven of aan de zijkant op de deur geplaatst en voorkomt dat de deur onverwachts dicht slaat. Hoe dichter het blok bij de scharnierkant wordt geplaatst, des te groter is de kier die open blijft.		
<b>Deurbuffer</b>	Met een deurbuffer kan een deur niet snel dicht slaan. Het product is eenvoudig bovenaan de deurpost te monteren met behulp van vier schroeven. Alleen als de deur voorzichtig wordt gesloten, schuift de veer van de deurbuffer naar binnen. Bij het dichtgooien of dichtwaaien van de deur blokkeert de deurbuffer. Een nadeel van de deurbuffer is dat het alleen op binnendeuren werkt, buitendeuren zijn te zwaar.		
<b>Deurklem</b>	Voor een deur die tijdelijk open mag blijven staan, is de deurklem een goede oplossing. De deurklem bestaat uit een metalen bladveer met aan de uiteinden twee blokjes. De deurklem is eenvoudig onder de geopende deur te plaatsen, waarna deze muurvast staat. De deur kan niet dichtvallen of worden dichtgedaan. De deurklem past op alle binnendeuren en tuindeuren waarvan de opening tussen vloer en deur kleiner is dan 3 cm.		
<b>Fietsenrek</b>	Een goed fietsenrek is geschikt voor verschillende type banden. Het staat stabiel en nodigt niet uit tot spelen. Verder heeft het geen uitstekende delen en scherpe randen.		
<b>Horizontale elementen</b>	Alles waar kinderen een voet op kunnen plaatsen zoals planken of stenen muurtjes, kunnen door kinderen gebruikt worden om op te klimmen.		
<b>Kinderleuning</b>	Lage leuning op een hoogte van 60 cm		
<b>Kindveilige sluiting</b>	Als een sluiting voldoet aan één van de volgende principes kan men ervan uitgaan dat kleine kinderen deze niet kunnen openen: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Een minimale kracht van 50 Newton is nodig voor het bedienen van de sluiting. In de praktijk houdt dit in dat een volwassene deze kracht wel kan uitoefenen, maar een kind niet;</li> <li>• een systeem dat tenminste twee aparte, maar gelijktijdige acties vereist om de sluiting te openen (voorbeeld is een kindveilige dop waarbij men moet duwen en draaien tegelijk);</li> <li>• een systeem dat tenminste twee achtereenvolgende acties vereist om de sluiting van het inklapsysteem los te maken, waarbij de tweede handeling alleen mogelijk is wanneer de eerste handeling heeft plaatsgevonden (voorbeeld eerst een palletje er afhalen en daarna de haak openschuiven);</li> <li>• twee sluitingen, die meer dan 85 cm uit elkaar liggen en gelijktijdig bediend moeten worden (de armen van een kind zijn in dit geval niet lang genoeg om de sluitingen gelijktijdig te openen).</li> </ul> De laatste heeft als nadeel dat een leidster de sluitingen niet kan bedienen met een kind op de arm. In de praktijk kan dit betekenen dat ze het kind eerst even ergens neer moet leggen om het na het openen weer op te tillen.		
<b>Kindveilige stopcontacten</b>	Speciale stopcontacten die alleen gevaar opleveren als een kind twee metalen voorwerpen exact tegelijk in de beide gaatjes zou stoppen.		

**Laag doorlopende ruiten**

Veiligheidsglas kan het beste geplaatst worden volgens NEN 3569. Een glasspecialist, architect of constructeur kunnen u daarbij goed adviseren. In het kort komt het op het volgende neer: wanneer een deel van het glas zich tussen de 85 cm en 1,40 m bevindt, moet er veiligheidsglas van klasse 3 worden geplaatst. Wanneer een deel van het glas zich onder de 85 cm bevindt moet er veiligheidsglas van klasse 2 worden geplaatst. Mocht in deze situatie aan de andere kant van het glas een valhoogte van meer dan 1 m zijn, dan moet er veiligheidsglas van klasse 1 geplaatst worden.

**Ledenradiator**

Deze bestaat uit lamellen die verticaal evenwijdig aan elkaar staan. De ledenradiatoren die openingen hebben tussen de lamellen worden doorkijk ledenradiatoren genoemd.

**Obstakels leuning**

Hiervoor kunnen bijvoorbeeld siermoeren of metalen (deur)knoppen gebruikt worden. Deze zijn o.a. verkrijgbaar bij de doe-het-zelfzaken.

**Opstap mogelijkheden**

Kinderen kunnen van alles gebruiken om op te staan. Let vooral op meubilair zoals: banken, stoelen, tafels. Ook speelgoed of horizontale richels of latjes kunnen als opstapje gebruikt worden. Verwijder horizontale balken/buizen die het mogelijk maken om over het hek te klimmen, als dit mogelijk is.

**Optrede**

De afstand van de bovenkant van een trede tot de bovenkant van de volgende trede.

**Raambeveiliging**

Kan op bestaande ramen worden geplaatst. Voorkomt dat een raam verder dan 10 cm open kan.

**Raamdecoratie**

Is een verzamelnaam voor alles dat wordt gebruikt ter verduistering van de ramen zoals: rolgordijnen, lamellen, luxaflex en gordijnen.

**Raamsluitingen**

Ramen die voorzien zijn van een voorziening zodat het raam alleen met een bepaalde handeling verder open kan dan 10 cm.

**Rubber mat**

Leg een goede rubber buitenmat van ongeveer drie meter (bijvoorbeeld 2 standaard matten van 1 m x 1.5 m) neer. Een leerling heeft dan tenminste twee passen nodig om over de mat te lopen. De matten

kunnen circa 10 jaar mee. Voor het onderhoud moet je de buitenmat af en toe wegnemen, schoonspuiten en het zand onder de mat verwijderen. Bijkomend voordeel van de rubber mat is dat het te zwaar is om weggesleept/gestolen te worden.

**Stopcontact beveiligers**

Er bestaan meerdere typen: afdekplaatje, dit wordt op het stopcontact vastgeplakt of geklemd. Het stopcontact kan nog gebruikt worden. Met een veermechanisme schuift het plaatje voor de openingen als de stekker wordt verwijderd. Losse plug, dit dekt de gaten helemaal af. Om het stopcontact te kunnen gebruiken moet de plug verwijderd worden. Dit type is alleen geschikt voor stopcontacten die weinig gebruikt worden.

**Stroeve vloer**

De wrijvingscoëfficiënt moet liggen tussen 0,3 en 0,9.

**Temperatuur begrenzer op mengkraan**

Een mengkraan met ingebouwde temperatuurbegrenzer biedt de mogelijkheid om de uitstroomtemperatuur te begrenzen tot de gewenste temperatuur. Bij sommige modellen kan je elke gewenste maximale temperatuur instellen, bij andere modellen zijn er een beperkt aantal instelmogelijkheden.

**Thermosstatische mengkraan**

Kinderen kunnen bij water van 55 graden Celsius binnen 30 seconden al ernstige brandwonden oplopen. De thermosstatische mengkraan biedt de mogelijkheid om door middel van een temperatuurinstelknop de gewenste temperatuur vooraf te bepalen. De thermosstaten hebben op de temperatuurinstelknop een blokkering zodat de kraan niet per ongeluk boven een bepaalde temperatuur (veelal 38 graden Celsius) kan komen. Het wijzigen van de temperatuurinstelling voor zowel de thermosstatische mengkraan als voor de mengkraan met temperatuurbegrenzer is eenvoudig voor een volwassene, maar moeilijk voor een kind. Deze kranen moeten in de plaats van de gewone mengkraan op het aanrecht, douche of bad worden gemonteerd.

**Type hek**

Kinderen vanaf 4 jaar kunnen bijna over elk type hek klimmen. De hekken die het moeilijkst zijn, zijn van het type spijlen hek of flexibel gaashek. Geadviseerd wordt om het hek minimaal 1.20 m hoog te maken. De spijlen mogen maximaal 10 cm uit elkaar staan.

**Veiligheidsfolie**

Veiligheidsfolie moet worden aangebracht door een gespecialiseerd bedrijf. Het hele raam moet van folie worden voorzien. Het folie moet worden aangebracht aan de zijde waar tegen gestoten wordt.

**Veiligheidsglas herkennen**

Hoe kunt u veiligheidsglas herkennen? Wanneer het glas voorzien is van één de volgende kenmerken, is er in ieder geval sprake van veiligheidsglas:

- 1 Een rond stempeltje met de tekst 'tempered'.
- 2 Een rond stempeltje met daarin het getal van de klasse aanduiding, bijvoorbeeld 1, 2, of 3 et cetera.
- 3 Een teken in de vorm van een huis met daarin een EHBO-kruis.

Maar ook als het glas niet één van de bovengenoemde tekens bevat, kunt u te maken hebben met veiligheidsglas. Alleen is het onderscheid tussen veiligheidsglas en normaal glas dan moeilijk te maken. Het gelaagde veiligheidsglas klinkt iets doffer dan normaal glas. Voor een leek is dit moeilijk te bepalen. Een glasspecialist kan met behulp van een apparaat beoordelen of er sprake is van veiligheidsglas.

**Veiligheidsglas verschillende klassen**

Er bestaan verschillende klassen veiligheidsglas. De verschillende klassen staan beschreven in de Nederlandse norm NEN 3569. Klasse 1 is het sterkste veiligheidsglas en klasse 3 het minst sterk. Daar staat ook vermeld waar veiligheidsglas moet worden aangebracht. Een glasspecialist, architect of constructeur kunnen u daarbij goed adviseren.

**Voetenmat**

Een goede voetenmat is ongeveer drie meter lang (bijvoorbeeld 2 standaard matten van 1 m x 1,5 m). Een kind heeft dan tenminste twee passen nodig om over de mat te lopen. Een zware mat zorgt ervoor dat de hoeken niet omkrullen. De mat kan ook bij de hoeken worden vastgespijkerd, maar dan kan daaronder niet worden schoongemaakt.

# INVENTARISATIE BRANDVEILIGHEID



## Brandveiligheid

Als je nooit een brand hebt meegemaakt, is het moeilijk om je er een goede voorstelling van te maken. Dat een beginnend brandje zich binnen vijf minuten kan uitbreiden tot een grote uitslaande brand, is voor veel mensen onvoorstelbaar. Mensen die zelf brand hebben meegemaakt zijn verrast door de snelheid waarmee brand zich verspreidt en de extreem hoge temperaturen die in een zeer korte tijd worden bereikt. Maar vooral door de alles verduisterende en zeer giftige rook, die de vertrouwde omgeving doet veranderen in een volstrekt onherkenbare. Dit alles gaat nog eens gepaard met de paniek om weg te komen en de wil om te redden wat er te redden valt.

Jaarlijks moet de brandweer uitrukken voor bijna 8.000 woningbranden, dat is gemiddeld 22 per dag! Jaarlijks overlijden gemiddeld 70 mensen door branden en behandelen ziekenhuizen 1.300 slachtoffers aan letsels door brand. De materiële schade door branden is in de afgelopen 10 jaar gestegen met meer dan 40% tot 890 miljoen euro in 2001.

Onderzoek naar woningbranden laat zien dat de meeste branden zijn veroorzaakt door bewoners. Onachtzaamheid en onvoorzichtigheid met vuur bij het branden van kaarsen, koken en tijdens klussen thuis zijn tezamen met nonchalante rookgewoonten en kinderen die met vuur spelen de meest voorkomende oorzaken. Slecht onderhoud en verkeerde installaties veroorzaken branden in schoorstenen, kortsluiting en branden door oververhitting van apparaten en toestellen.

Door het nemen van enkele simpele voorzorgsmaatregelen, die iedereen zelf kan en eigenlijk moet doen, zijn huis en bewoners goed beschermd tegen brand.

## Producten

Er zijn verschillende producten in de handel die u kunnen helpen om een brand te voorkomen, te blussen of om uw huis veilig te kunnen ontvluchten. Wij hebben ze hier voor u op een rijtje gezet.

### Rookmelder

Bij brand kan een rookmelder u tijdig waarschuwen, zodat u het huis veilig kunt verlaten. 's Nachts is een rookmelder onmisbaar, aangezien uw reukvermogen is uitgeschakeld tijdens de slaap, maar niet uw gehoor. Bij brand 's nachts wordt u dus absoluut niet wakker van de rook, maar wel van het alarmsignaal van een rookmelder!

### Tips

- Kies voor een optische melder, bij voorkeur aangesloten op het lichtnet en voorzien van het keurmerk Goedgekeurd Keurmerkinstituut of de Britse norm BS5446.
- Plaats rookmelders in de gang of ruimte tussen keuken en woonkamer. Bovendien altijd één op aparte slaapverdiepingen en op zolder. Altijd aan het plafond en meer dan 50 cm van de zijmuur en hoeken van een vertrek.
- Plaats rookmelders nooit in keuken en badkamer, boven verwarming en in nabijheid van luchtventilatie.
- De melder is te testen met een testknop. Wordt die ingedrukt, dan klinkt een signaal. Dat is de enige manier om te testen of het apparaat het nog goed doet. Testen met behulp van een kaars of een sigaret is gevaarlijk. Het apparaat kan dan beschadigen.
- Wij adviseren de optische rookmelder omdat deze de meest voorkomende brand, de smeulbrand, het snelst detecteert.

### Waar te koop?

Doe-het-zelf zaken, bouwmarkten of via een erkende installateur.

### Blusdeken

Een blusdeken is een deken van onbrandbaar of moeilijk brandbaar materiaal. Wikkel de deken rond uw handen en leg hem op de brandhaard of over de brandende kleding, of wikkel de deken om het slachtoffer. Trek de deken goed dicht bij de hals, zodat de vlammen niet bij het gezicht kunnen komen!

### Tip

Een blusdeken is ook geschikt om te gebruiken voor het blussen van een vlam in de pan.

### Waar te koop?

Doe-het-zelf zaken, bouwmarkten of via een erkende installateur.

### Brandblussers

Een brandblusser kan gebruikt worden om kleine brandjes mee te blussen. Als u een brandje wilt blussen met een brandblusser onthoudt dan 2 dingen:

- 1 Blus alleen een brand die u ook met 1 emmer water zou kunnen blussen, is de brand groter, maak dan dat u wegkomt!
- 2 Zorg dat u altijd de deur vrij houdt, anders kunt u misschien niet meer naar buiten rennen!

Er zijn verschillende soorten blussers te koop:

**Poederblussers** zijn te koop in verschillende soorten en maten. Als minimuminhoud bevelen wij 2 kg aan. Een poederblusser is geschikt voor de meeste branden in woningen. Ze zijn ook geschikt voor auto's, caravans, zomerhuisjes en boten.

Het poeder is wel naar spul, dus het is verstandig om na het blussen de rest van het poeder op te ruimen, zonder water te gebruiken, met een industriestofzuiger. Dat voorkomt bijkomende schade.

Bij het gebruik van een **schuimblusser** heb je haast geen last van nevenschade. Ook hier adviseren wij een inhoud van tenminste 2 kg aan. Met een schuimblusser kunt u kleine brandjes in huis blussen als het om vaste stoffen en vloeistoffen gaat. **Kooldioxideblussers** kunnen daarnaast ook elektriciteitsbranden blussen, dit kan met een schuimblusser niet.

#### Tips

- Brandblussers hebben een houdbaarheidsdatum, controleer dus elk jaar of de brandblusser nog goed is.
- Plaats de brandblusser op een plek waar hij makkelijk te vinden is en snel te pakken.
- Het is niet eenvoudig een brandblusser te gebruiken, dus lees de gebruiksaanwijzing goed of probeer het een keer uit.
- Laat een blusser na gebruik weer bijvullen.
- Controleer of de blusser nog verzegeld is.

#### Waar te koop?

Doe-het-zelf zaken, bouwmarkten of via een erkende installateur.

## Als er brand is

Mocht er ondanks alle voorzorgsmaatregelen toch brand uitbreken bij u thuis, dan is het belangrijk dat:

- u weet hoe u kunt blussen en vooral wanneer u daarmee moet ophouden;
- u een goed vluchtplan heeft;
- u weet wat u wel en vooral niet moet doen bij brandwonden.

#### Blussen

Een beginnende brand is vaak eenvoudig zelf te blussen.

#### Water is de beste remedie

De ervaring heeft geleerd dat de meeste beginnende brandjes in huis geblust kunnen worden met water. Zorg er wel voor dat een waterslang (tuinslang), die lang genoeg is om iedere plaats in de woning te bereiken, permanent is aangesloten op de waterleiding.

Bedenk echter goed wanneer het tijd is om te stoppen met blussen om uzelf en uw huisgenoten in veiligheid te brengen; een kleine brand kan in korte tijd overgaan in een grote, uitslaande brand! Let er ook op dat uw vluchtweg niet wordt afgesneden door de brand.

#### Brandblusser

U kunt een kleine brand ook blussen met een brandblusser. Het is dan wel van belang dat u weet hoe u een brandblusser moet hanteren. Dat is namelijk niet zo eenvoudig als het lijkt. Ook moet uw brandblusapparaat jaarlijks gecontroleerd worden, zodat deze ook werkt wanneer u hem nodig heeft. Let bovendien bij het blussen goed op dat de brand niet te groot wordt en u nog voldoende tijd heeft om te vluchten als dat noodzakelijk is.

#### Vlam in de pan

Niet alle veelvoorkomende branden kunt u blussen met water. Wat u NOOIT met water mag blussen, is een vlam in de pan. En ga NOOIT met de pan aan de wandel!

#### Vluchten

Bij brand verandert uw huis in een doolhof, omdat u niets meer ziet door de alles verduisterende rook. Zorg daarom voor een goed vluchtplan. Een vluchtplan is een verzameling van afspraken die u samen met uw huisgenoten maakt voor het geval er brand uitbreekt bij u thuis. Bedenk ook een alternatief voor het geval de weg naar de uitgang niet meer bereikbaar is. Speciale vluchtmiddelen kunnen de mogelijkheden om te vluchten aanzienlijk verbeteren. Wanneer u dit vluchtplan regelmatig oefent, weet u wat u te doen staat, wanneer er bij u thuis een brand ontstaat.

Let bij het maken van een vluchtplan ook extra op de kinderen in huis. Als kinderen ontdekken dat het huis in brand staat, is hun eerste reactie om te vluchten naar een veilige plek. Zij denken dan vaak aan een kast of onder het bed. Kinderen moeten ook weten wat ze moeten doen en moeten ook kunnen vluchten. Kan uw kind bijvoorbeeld zelf de deur openen in geval van nood? Spreek ook met ze af waar ze u weer ontmoeten als ze eenmaal buiten zijn.

#### Tips voor het maken van een vluchtplan

- Leg de veiligste en snelste vluchtroute(s) vast en geef deze aan op een plattegrond van het huis.
- Spreek een plek af waar u elkaar ontmoet als u uit huis bent gevlucht.
- Maak een taakverdeling: wie is verantwoordelijk voor de kinderen en wie voor de huisdieren?
- Geef op de plattegrond aan waar de blusmiddelen zijn en de hoofdafsluiters van gas en elektra. Maak een afspraak voor een vaste plek om de huissleutels ALTIJD op te bergen.
- Een goede vluchtroute gaat van boven naar beneden (in verband met opstijgende rook) en bij voorkeur naar de straatzijde van het pand (zodat u gezien wordt en hulpverleners u kunnen bereiken).
- Zorg dat de vluchtroutes nooit gebarricadeerd zijn met fietsen, vuilniszakken, lege flessen, kratten bier, etc.



- Gebruik voor het maken van uw vluchtplan een plattegrond van uw huis.

#### In geval van brand:

- Blijf kalm.
- Waarschuw de overige bewoners.
- Vlucht volgens uw eigen vluchtplan (lees hierboven meer over het vluchtplan).
- Houd deuren en ramen gesloten en sluit deuren achter u.
- Blijf dicht bij de grond.
- Gebruik nooit de lift.
- Bel NA ONTSNAPPING direct 1-1-2.

#### Eerste hulp

Brandwonden behoren tot de meest ernstige letsels die mensen kunnen oplopen. Dit komt doordat de behandeling van brandwonden gepaard gaat met zowel lichamelijke als psychische pijn. Het is dan ook enorm belangrijk dat iedereen weet hoe brandwonden direct na het ongeval moeten worden behandeld.

#### Eerst water, de rest komt later!

Wanneer u zelf of een ander in brand staat, probeer - hoe moeilijk ook - niet in paniek te raken. Blijf kalm en ga zeker niet rennen, want daardoor wakkeren de vlammen aan.

#### 1 Doof de vlammen.

Dit kan met water uit de keuken of de douche, maar ook door over de grond te rollen of door de vlammen te doven met een (blus)deken. Let er wel op dat de vlammen het gezicht niet kunnen bereiken.

#### 2 Begin direct met het koelen van de wond.

Koel het liefst met zacht stromend, lauwwarm leidingwater. Indien dit niet bij de hand is, kan koelen ook met bijvoorbeeld slootwater of natte doeken. Het is altijd beter om iets dan niets te doen!

#### 3 Koel tenminste vijf minuten.

Langer is beter, maar pas dan wel op voor onderkoeling. Bij verbranding door chemische stoffen (bijtende producten) minstens dertig minuten spoelen.

#### 4 Verwijder tijdens het koelen de kleding, als deze niet aan de huid gekleefd zit.

#### 5 Waarschuw de huisarts als er blaren zijn of wanneer de huid er aangetast uitziet.

Waarschuw de huisarts altijd als de brandwond veroorzaakt is door een chemisch product of elektriciteit.

#### 6 Bedek de brandwond met steriel verband.

Bedek grotere wonden met een schone doek of een schoon laken.

#### 7 Smeer nooit iets op de brandwond!

#### 8 Geef het slachtoffer nooit iets te eten of te drinken.

#### 9 Stel het slachtoffer gerust.

#### 10 Zorg ervoor dat het slachtoffer zittend wordt vervoerd.

Het hoofd moet altijd hoger zijn dan de rest van het lichaam in verband met mogelijke vochtophopingen.

## Installaties

De gas- en elektra-installaties in Nederlandse woningen zijn over het algemeen veilig. Toch kunt u verschillende maatregelen nemen om er zeker van te zijn dat deze installaties in orde zijn en blijven. Gas- en elektra-installaties zijn gecompliceerd. Als u niet zeker bent van uw kennis van deze installaties, laat werkzaamheden en onderhoud dan over aan de vakman.

#### Wie is verantwoordelijk?

Als huiseigenaar bent u verantwoordelijk voor de veiligheid van uw woning, dus ook voor de gas- en elektra-installaties. Wanneer u een woning huurt, dan is de verhuurder verantwoordelijk. Energiebedrijven onderhouden gas- en elektriciteitsnetwerken tot en met de meter.

#### Controle en onderhoud

Tot in de jaren negentig controleerden energiebedrijven de installaties periodiek. Maar nu energiebedrijven verzelfstandigd zijn, zijn die controles vervallen. Het is echter nog steeds belangrijk dat uw gas- en elektra-installaties regelmatig worden onderhouden en nagekeken door een vakman. Met hem kunt u ook een contract afsluiten voor periodiek onderhoud. Bent u verhuisd en weet u niet wanneer het laatste onderhoud is gepleegd? Gewoonlijk zit op uw cv-ketel en elektrische installatie (in de meterkast) een sticker met de datum van de laatste controle.

#### Elektra

- U kunt de gehele elektrische installatie periodiek laten controleren door een vakman. U kunt met hem ook een contract afsluiten voor periodiek onderhoud.
- Zorg ervoor dat ook een installatie van voor 1975 is voorzien van een 30 mA aardlekschakelaar of aardlekautomaat. Installaties van na 1975 beschikken hier al over.
- Test de aardlekschakelaar twee keer per jaar, bijvoorbeeld bij de ingang van zomer- en wintertijd. Na indrukken van de testknop 'T' moet de installatie direct uitschakelen. Gebeurt dit niet, waarschuw dan direct uw installateur. Een volledige handleiding voor gebruik van aardlekschakelaar of aardlekautomaat moet bij uw stoppenkast hangen.
- Laat eens in de tien jaar uw installateur een eenvoudige con-

trole uitvoeren op werking van de aardlekschakelaars, op de aardverspreidingsweerstand en op de isolatieweerstand, plus een visuele controle.

- Waarschuw een installateur als toestellen, kranen of andere metalen delen 'onder stroom staan'. U voelt dan een elektrische schok bij aanraking. Dat kan heel gevaarlijk zijn, vooral voor kleine kinderen. Trek direct de stekker uit het stopcontact.
- Houdt u zich nauwkeurig aan de gebruiksaanwijzing van toestellen.
- Vrijwel alle elektrische toestellen produceren warmte. Ventilatie is daarom van belang. Sluit dus nooit ventilatieopeningen af en zorg voor voldoende ruimte rondom het toestel.
- Sluit toestellen aan op een stopcontact in dezelfde ruimte als waar u het toestel gebruikt. Dus geen toestel in de badkamer gebruiken en (met behulp van een verlengsnoer) aansluiten op een stopcontact in de slaapkamer.
- Als een stekker niet past in een stopcontact, is dat gedaan voor uw veiligheid. Gebruik geen trucs om de stekker toch passend te maken.
- 'Repareer' nooit een smeltveiligheid ('stop'). Hierdoor worden noodzakelijke beschermingsmaatregelen teniet gedaan.
- Werk nooit aan een installatie als er spanning op staat. Zet toestellen eerst uit of trek de stekker uit het stopcontact.

### Gas

- Laat werkzaamheden aan gasinstallaties over aan een installateur.
- Laat gastoestellen regelmatig (1 x per 1 à 2 jaar) schoonmaken en controleren door een installateur. Daarbij moet ook gekeken worden of het toestel voldoende luchttoevoer heeft. Vaak kunt u aan een sticker op de installatie zien wanneer deze voor het laatst is gecontroleerd.
- Bij het vervangen van een toestel moeten ook de leidingen worden gecontroleerd. In risicosituaties is een gerichte controle van belang. Bijvoorbeeld als in vergelijkbare situaties lekkages optreden.
- Waarschuw het energiebedrijf (of een installateur) als u gas ruikt buiten of in de woning en:
  - sluit de hoofdkraan
  - open deuren en ramen
  - vermijd vuur of vonkvorming
  - schakel geen elektrische verlichting of toestellen in of uit
  - houdt u zich nauwkeurig aan de gebruiksaanwijzing van toestellen
- Naast explosiegevaar bestaat ook het gevaar van koolmonoxidevergiftiging. Goede ventilatie is nodig voor de verbranding; stop daarom nooit ventilatiegaten dicht.
- Afvoerloze ('open') geisers zijn gevaarlijk. De verbrandingsgassen hopen zich bij slechte ventilatie op in uw huis en

kunnen koolmonoxidevergiftiging veroorzaken. Schakel een installateur in om een geiser met goede afvoer naar buiten te installeren.

- Oude gaskachels kunnen bij slechte ventilatie ook problemen veroorzaken. Schakel een installateur in om de kachel en de afvoer te controleren.
- Hebben u en uw huisgenoten regelmatig hoofdpijn? Dit kan veroorzaakt worden door koolmonoxidevergiftiging. Raadpleeg niet alleen uw dokter, maar ook uw installateur.
- Wees heel voorzichtig met tweedehands toestellen. De kans is groot dat ze niet meer goed werken en dus gevaarlijk zijn. U kunt een tweedehands toestel wel laten controleren door een installateur.

## Kleding

De meeste mensen zijn zich onvoldoende bewust van de risico's die ze lopen in situaties waarbij kleding en vuur met elkaar in contact kunnen komen en kleding in brand kan vliegen. Voorop staat dat kleding niet is bedoeld om de drager te beschermen tegen vuur. Het is daarom van groot belang dat iedere 'consument' goed op de hoogte is van de gevaren van vuur. Bij risicovolle bezigheden in en om het huis kan men de veiligheid verhogen door rekening te houden met het soort kleding dat men draagt. Voor bescherming bij klusjes in huis is er bovendien speciale werkkleding te koop.

Geen enkel kledingstuk is onbrandbaar, uitgezonderd speciale kleding van bijvoorbeeld de brandweer. De snelheid waarmee een kledingstuk in brand vliegt en vuur en vlammen zich over de kleding verspreiden, is vooral afhankelijk van:

### 1 De vormgeving of pasvorm (wijdvallend of nauwsluitend)

Wijdvallende kleding, waar zuurstof eenvoudig bij kan, vat eerder vlam dan kleding die nauwsluitend of strak is. Grote plooien bij wijdvallende kleding werken als schoorstenen, waardoor vlammen en vuur zich razendsnel verspreiden. Bovendien komt wijdvallende kleding gemakkelijker met een kaars of met een brandende gaspit in aanraking.

### 2 De structuur of de constructie van de stof (open of dicht geweven, harig oppervlak, gewicht etc.)

Hoe strakker het doek geweven is, hoe minder zuurstof erbij kan in het geval van brand, hetgeen betekent dat het doek ook minder snel zal branden. Lussen en harige oppervlakken zullen eerder vlam vatten dan gladde oppervlakken. Over het algemeen zal stof met een zwaar gewicht minder snel branden

dan een stof met een licht gewicht.

Door chemische veredeling (bijvoorbeeld bad met vlamvertragers) of mechanische veredeling (bijvoorbeeld scheren en persen) verandert het oppervlak van de stof. Dit heeft invloed op brandgedrag van de vezels. Vlam-vertragers zorgen ervoor dat stof minder snel vlam vat of na het vlamvatten zelf dooft, terwijl scheren en persen er bijvoorbeeld voor zorgt dat het oppervlak gladder en dichter wordt, waardoor er minder zuurstof bij komt en deze stof dus minder snel zal branden.

### 3 De samenstelling van vezels waarvan de kleding is gemaakt (katoen, polyester etc.)

**Plant aardige vezels** (bijvoorbeeld katoen) zijn gemakkelijker ontvlambaar dan dierlijke vezels (bijvoorbeeld wol) en bovendien kunnen de vlammen zich verspreiden over het hele kledingstuk.

**Synthetische vezels** (bijvoorbeeld polyester) zijn juist moeilijk ontvlambaar, doven vaak zelf bij het verwijderen van de ontstekingsbron, maar smelten bij contact met vuur en de smeltdruppels kunnen op die plekken brandwonden veroorzaken.

Wanneer een kledingstuk gemaakt is uit een combinatie van meerdere vezels dan heeft dit uiteraard invloed op het brandgedrag van het materiaal. Een kledingstuk dat is opgebouwd uit een **combinatie van plantaardige en synthetische vezels** en dat bij contact met vuur ontvlamt, heeft beide eigenschappen in zich.

## Checklist brandveiligheid

### 1 Heeft u de kinderen geleerd om voorzichtig om te gaan met vuur?

Het is verstandig de kinderen te waarschuwen voor de gevaren van vuur en ze uit te leggen hoe er veilig mee om te gaan.

### 2 Hangt of legt u wel eens iets over de verwarming?

Het is beter om geen spullen op de verwarming te leggen. Door de warmte kunnen sommige dingen gaan schroeien en uiteindelijk vlam vatten.

### 3 Gebruikt u altijd schoon en droog hout voor in uw open haard?

Droog en schoon hout is de enige juiste brandstof. Gooi nooit kolen, gelakt hout en papierrestanten in de open haard. In open vuur vormen ze koolmonoxide. Een allesbrander bestaat niet.

### 4 Staan uw brandbare schoonmaakmiddelen op een veilige plaats?

Brandbare schoonmaakmiddelen moeten op een koele en droge plaats bewaard worden, waar kinderen niet bij kunnen (hoog opbergen of afgesloten kast)

### 5 Wordt uw schoorsteen minstens eenmaal per jaar geveegd?

U doet er goed aan uw schoorsteen minstens één keer per jaar en voor het stookseizoen te laten vegen.

### 6 Wordt uw CV/geiser/gaskachel eenmaal per jaar gecontroleerd en schoongemaakt?

Eenmaal per jaar schoon laten maken. Sluit hiervoor een onderhoudscontract af met een installatiebedrijf. Voor huurwoningen is dit de taak van de verhuurder. Zorg wel voor toegang in uw woning!

### 7 Is de ruimte waar uw CV hangt goed geventileerd?

Zorg voor een goede ventilatie in de ruimte. Een CV moet altijd een directe afvoer naar buiten hebben!

### 8 Maakt u regelmatig het filter van uw afzuigkap schoon?

Het rooster van de afzuigkap moet regelmatig vetvrij worden gemaakt. Dan werkt de afzuigkap natuurlijk veel beter en is de kans van vuuroverslag bij vlam in de pan kleiner.

### 9 Bewaart u spuitbussen uit de buurt van zon, branders en waakvlam?

Spuitbussen kunnen ontploffen en zijn brandbaar, dus uit de zon houden!

- 10 Laat u uw apparatuur wel eens stand-by staan?**  
Apparaten zo veel mogelijk alleen stand-by laten staan als u er voor korte tijd geen gebruik van maakt en als u zelf thuis bent.
- 11 Gebruikt u verdeeldozen om meer apparaten op 1 stop-contact aan te sluiten?**  
Het aansluiten van teveel apparaten op één wandcontactdoos kan overbelasting veroorzaken. Hierdoor ontstaat (overmatige) warmteontwikkeling, dat brand tot gevolg kan hebben.
- 12 Liggen er bij u snoeren onder het tapijt?**  
Snoeren onder het tapijt kunnen beschadigen of doorbranden.
- 13 Laat u brandende kaarsen en waxinelichtjes wel eens onbeheerd staan?**  
Hoe simpel ook, ze kunnen altijd omvallen als u er niet bij bent.
- 14 Staan uw kaarsen op brandgevaarlijke plaatsen (bijv. bij gordijnen, kinderen)?**  
Kaarsen moet u nooit zo neerzetten dat ze gemakkelijk een ander voorwerp in brand kunnen steken door bijvoorbeeld omvallen of tocht.
- 15 Kunnen kinderen bij u thuis bij lucifers en aanstekers komen?**  
Kinderen en vuur gaan niet samen! Bewaar vuurgevaarlijke voorwerpen buiten bereik van kinderen.
- 16 Heeft u een rookmelder?**  
U moet minimaal één rookmelder hangen in de gang of hal tussen keuken en woon- en slaapvertrekken. Heeft uw huis meerdere verdiepingen, ook nog op elke etage en de zolder één.
- 17 Heeft u de rookmelder ook (juist) opgehangen?**  
Een rookmelder kopen, betekent ook ophangen. Helaas laat nog steeds driekwart van de bezitters de rookmelder in de verpakking zitten. Oorzaak: gemakzucht!
- 18 Weet u zeker dat uw rookmelder werkt (heeft u de batterij getest)?**  
Controleer jaarlijks of de rookmelder nog werkt d.m.v. de testknop op de melder. En vervang meteen een lege batterij!
- 19 Heeft u een blusdeken in huis?**  
Met een kleine blusdeken kunt u een beginnende brand zelf blussen.
- 20 Weet u hoe u een blusdeken kunt gebruiken?**  
Lees de gebruiksaanwijzing bij uw blusdeken of kijk op [veiligheid.nl](http://veiligheid.nl).
- 21 Kunt u thuis beginnende brandjes snel blussen met water? (bijv. met tuinslang)**  
Bedenk goed waar u water of een blusdeken binnen handbereik heeft.
- 22 Heeft u een uitwerpladder in huis?**  
Een opvouwbare ladder is een uitkomst als u boven woont en niet beschikt over een goede tweede vluchtroute. Probeer de ladder altijd eerst uit of deze de goede lengte heeft!
- 23 Weet u waaraan u een uitwerpladder goed kunt bevestigen?**  
Bevestigen aan de vensterbank, verhuisbalk, radiator of raamkozijn.
- 24 Is de uitwerpladder lang genoeg om tot de grond te komen?**  
Test of uw uitwerpladder ook lang genoeg is om tot te grond te kunnen afdalen!
- 25 Heeft u een vluchtplan?**  
Een vluchtplan is de verzamelnaam voor een plan dat uw hele gezin kent om in geval van brand uw huis tijdig te verlaten.
- 26 Oefent u uw vluchtplan regelmatig met uw huisgenoten?**  
Uw vluchtplan moet u ook regelmatig oefenen om te zien of het werkt en of er misschien iets aan uw situatie veranderd is.
- 27 Zijn er afspraken over wie voor kinderen en huisdieren zorgt bij brand?**  
Neem deze afspraken op in uw vluchtplan.
- 28 Is uw vluchtroute in huis vrij van obstakels (fiets, kratjes, et cetera)?**  
Zorg dat uw vluchtroute ook vrij is (fiets, kratjes, et cetera)!
- 29 Zijn uw deuren snel te openen, hangen uw sleutels op een vaste plek?**  
Een vaste plek voor uw huissleutels is van levensbelang. Het komt nog steeds vaak genoeg voor dat mensen een brandend huis te laat kunnen ontvluchten, omdat de deuren zijn afgesloten en in de paniek de sleutels onvindbaar zijn!

**30 Blust u een vlam in de pan met water?**

Een vlam in de pan NOOIT blussen met water. Altijd van u af een deksel over de pan schuiven en laten zitten tot de vlam is gedoofd. Ditzelfde kunt u doen met een kleine blusdeken.

**31 Weet u hoe u het beste kunt handelen bij brandwonden?**

Eerst lauw stromend water, de rest komt later. Kijk op veiligheid.nl om te zien wat u wel en niet moet doen bij brandwonden.

**32 Heeft u voldoende water in de buurt als u barbecuet?**

Zorg dat er altijd een emmer water, zand of de tuinslang in de buurt is bij het barbecuen.

**33 Loopt u wel eens weg terwijl pannen op het vuur staan?**

Droogkokende pannen, oververhit vet en olie. Gewoon omdat u zelf even iets anders bent gaan doen. Een van de meest voorkomende oorzaken van woningbranden!

**34 Reikt u wel eens met wijde kleding (bijv. ochtendjas) over uw fornuis?**

Draag nooit kleding met wijdvallende mouwen boven een gaspit. Dit lijkt een open deur, maar helaas oorzaak van kledingbranden die zeer ernstige brandwonden veroorzaken!

**35. Rookt u wel eens in bed?**

Rook nooit in bed, een brandende sigaret kan uw bed snel in brand zetten als u in slaap valt.

**36 Heeft u isolatiemateriaal met brandvertragende eigenschappen?**

Gebruik zo veel mogelijk brandvertragend isolatiemateriaal. Maakt de kans bij kortsluiting op brand een stuk kleiner.

**37 Gebruik u bij het afbranden van verf een gasbrander?**

Als de gasvlam in contact komt met droog hout, stofresten of gordijnen is brand snel ontstaan. Vooral bij klussen thuis één van de meest voorkomende brandoorzaken!

**38 Ventileert u de ruimte wanneer u met brandbare middelen werkt?**

Werken met brandbare middelen vereist goede ventilatie. Let vooral op het symbool ZEER ONTVLAMBAAR op het etiket van de verpakking.

**39 Rolft u verlengsnoeren helemaal uit bij gebruik?**

Rol verlengsnoeren altijd helemaal uit, opgerold worden ze te warm, wat brand tot gevolg kan hebben.

**40 Zijn uw gas- en elektraleidingen in goede staat?**

Gasleidingen kunt u zelf controleren met een kwastje met zeep sop. Vormen zich belletjes, dan heeft u een lek. Bij elektraleidingen moet u letten op bedradingen waar leidingen bloot liggen, veiligheidsstopcontacten, aardlekschakelaarcontrole, de aansluitingen van toestellen en controle van de stekkers. Beter is altijd advies te vragen bij het gas- en energiebedrijf waar u gas en licht van betreft.

**41 Zijn de zekeringen doorverbonden met zilverpapier?**

Zekeringen mogen niet doorverbonden zijn met zilverpapier. Met het aanbrengen van zilverpapier verbindt men de electriciteit door zonder zekering. Bij de volgende kortsluiting zal veel warmte vrijkomen waardoor brand kan ontstaan.

**42 Is de aardverbinding nog in orde?**

De aardverbinding moet in orde zijn. Tegenwoordig worden aardpennen de grond ingeslagen die voor aarde zorgdragen. Gelet moet worden of dit systeem is aangebracht en niet te erg geoxideerd is.

**43 Zijn er kunststofschroutjes, lamellen of piepschuimmaterialen aanwezig?**

Indien brandbare schroutjes, lamellen of piepschuimmaterialen in de vluchtwegen zijn aangebracht kan dit door de enorme verstikkende rookverspreiding een ernstig probleem vormen. Aanbevolen wordt om brandvertragende schroten aan te brengen. Iets duurder, maar een stuk veiliger.

**44 Worden het filter en de luchtafvoer slang van de wasdroger regelmatig van stof ontdaan?**

De afvoerslang voert vochtige lucht maar ook stof af. De slang en het filter kunnen door het stof verstopt raken, waardoor de warmte zich kan ophopen. Het gevolg daarvan kan zijn dat de motor niet meer gekoeld wordt en daardoor in brand kan raken.

**45 Verkeert de gasslang naar het gasfornuis in goede conditie?**

De gasslang naar het gasfornuis moet goedgekeurd zijn met een GIV-keurmerk. De aansluitingen moeten voorzien zijn van rubberen afsluitingsringen. De slang zelf moet gecontroleerd worden op scheurtjes en knikken. Indien de slang gebreken vertoont, moet deze direct vernieuwd worden. Als het gasfornuis in een keuken is ingebouwd en men de slang niet kan controleren, dient een koperen leiding te zijn aangebracht.

**46 Zijn er interne verbouwingen (bijvoorbeeld het omleggen van leidingen) geweest, waardoor het risico op een brand groter is geworden?**

Bij een verbouwing waarbij bijvoorbeeld een muur is weggehaald of leidingen zijn omgelegd, kan het zijn dat niet meer wordt voldaan aan de brandveiligheidseisen. De brandweer kan na de verbouwing bij u langskomen om dit te controleren.

**47 Worden de sigaretten op een veilige manier uitgemaakt of weggegooid?**

Sigarettenpeukjes worden nog wel eens vergeten. Vallen van de rand van de asbak of rollen tussen de kussens van een bank of stoel in. Het schuimrubber van stoelen en banken is uiterst brandbaar. Let daarom altijd op dat de sigaretten veilig worden uitgemaakt.

**48 Is de elektrische deken in orde?**

Elektrische dekens kunnen brand veroorzaken. Meestal ligt de oorzaak in het opbergen van de deken na het winterseizoen. De deken wordt dan te scherp opgevouwen, waardoor na een aantal jaren de bedrading kan beschadigen. Het advies is dan ook om bij het opbergen van de deken deze niet te scherp te vouwen.



Datum ongeval                   ... - ... - 20... Datum registratie               ... - ... - 20... Naam gastouder                   ..... Woning gastouder/vraagouder   .....	Ingevuld door:                   ..... Volgnummer formulier           .....
<b>1. Welk kind was bij het ongeval betrokken?</b>	
Naam:                               ..... Jongen/Meisje                   .....	Leeftijd:                           ..... jaar
<b>2. Waren er andere personen (kind/ouder) bij het ongeval betrokken?</b>	
Ja, namelijk:                   ..... Nee	
<b>3. Waar vond het ongeval plaats?</b>	
<input type="radio"/> Speelplein/buiten <input type="radio"/> Entree, garderobe, gang <input type="radio"/> Trap <input type="radio"/> Woonkamer <input type="radio"/> Slaapkamer	<input type="radio"/> Keuken <input type="radio"/> Berg/wasruimte <input type="radio"/> Toilet <input type="radio"/> Badkamer <input type="radio"/> Anders, namelijk: .....
<b>4. Hoe ontstond het letsel?</b>	
<input type="radio"/> Ergens vanaf gevallen <input type="radio"/> Gestruikeld/uitgegleden/verstapt <input type="radio"/> Ergens tegenaan gestoten of gebotst <input type="radio"/> Ergens door geraakt <input type="radio"/> Onderling contact: stoeien, bijten, slaan, etc <input type="radio"/> Bekneld geraakt	<input type="radio"/> Gesneden of geprikt <input type="radio"/> Ergens aan gebrand <input type="radio"/> Vergiftiging <input type="radio"/> (bijna) Verdrinking <input type="radio"/> Anders, namelijk .....
<b>5. Waar was het kind mee bezig?</b>	
..... ..... .....	
<b>6. Beschrijf het ongeval in eigen woorden</b>	
..... ..... .....	
<b>8. Wat voor letsel heeft het kind opgelopen?</b>	
<input type="radio"/> Botbreuk <input type="radio"/> Open wond <input type="radio"/> Schaafwond <input type="radio"/> Kneuzing/bloeduitstorting	<input type="radio"/> Verstuing/verzwikking <input type="radio"/> Ontwrichting (bijvoorbeeld schouder uit de kom) <input type="radio"/> Anders, namelijk: .....
<b>9. Wat is het lichaamsdeel waaraan het kind letsel heeft opgelopen?</b>	
<input type="radio"/> Hoofd <input type="radio"/> Nek <input type="radio"/> Arm (inclusief schouders, sleutelbeen)	<input type="radio"/> Romp (inclusief rug) <input type="radio"/> Been (inclusief heup) <input type="radio"/> Anders, namelijk: .....
<b>10. Is het kind naar aanleiding van het ongeval behandeld?</b>	
<input type="radio"/> Nee <input type="radio"/> Ja, door: <input type="radio"/> Huisarts <input type="radio"/> Spoedeisende Hulpafdeling van een ziekenhuis <input type="radio"/> Opgenomen in een ziekenhuis <input type="radio"/> Anders, namelijk	
<b>11. Hoe kan het ongeval in de toekomst worden voorkomen?</b>	
..... ..... .....	

# VOORBEELDEN VAN DE ERNST VAN DE VERWONDINGEN

Ga uit van het ergste scenario, waarbij alles tegenzit. Om u een idee te geven:

## Entree, garderobe en trappenhuis

- Uitstekende haken, spijkers, en dergelijke kunnen leiden tot hoofd-, oog- en/of gebitsletsel.
- Struikel- of slippartijen kunnen resulteren in verstuikingen, hoofdwonden en botbreuken.
- Glassplinters veroorzaken soms slagaderlijke bloedingen (b.v. pols) of verwondingen in het gezicht.
- Elektrische stroom kan brandwonden en zelfs elektrocutie opleveren.
- Beknelling van vingers en handen kan leiden tot ontvelling en verbrijzelde of gebroken botten.
- Harde botsingen kunnen hoofd- en gebitsletsel veroorzaken.
- Een uitglijder op de trap kan resulteren in botbreuken, hoofd- en nekletsel.
- Vallen van grote hoogte kan leiden tot hersenbeschadiging.

## Slaapruimte

- Uit (stapel)bed vallen kan hersenletsel of fracturen van pols of bovenarm opleveren.
- Een kind aan de handen uit bed tillen, kan resulteren in de elleboog uit de kom.

## Leefruimte

- Uit de box vallen kan leiden tot fracturen.
- Achterover vallen met de kinderstoel kan hersenletsel opleveren.
- Hete thee kan tweede en zelfs derde graads brandwonden veroorzaken.
- Uitstekende haken, spijkers, en dergelijke kunnen leiden tot hoofd-, oog- of gebitsletsel.
- Struikel- of slippartijen kunnen resulteren in verstuikingen, hoofdwonden en botbreuken.
- Glassplinters veroorzaken soms slagaderlijke bloedingen (b.v. pols) of verwondingen in het gezicht.
- Elektrische stroom kan brandwonden en zelfs elektrocutie opleveren.
- Beknelling van vingers en handen kan leiden tot ontvelling en verbrijzelde of gebroken botten.
- Harde botsingen kunnen hoofd- en gebitsletsel veroorzaken.

## Sanitair kinderen

- Baby's die van de aankleedtafel af vallen, kunnen daar hersenbeschadiging aan over houden.
- Het drinken van alcohol of lotions kan leiden tot vergiftiging.

## Keuken

- Heet water kan tweede of zelfs derdegraads brandwonden veroorzaken.
- Scherpe messen kunnen leiden tot open wonden.
- Struikel- of slippartijen kunnen resulteren in verstuikingen, hoofdwonden en botbreuken.

## Bergruimte

- Het drinken van alcohol of lotions kan leiden tot vergiftiging.
- Heet water kan tweede en zelfs derdegraads brandwonden veroorzaken.

## Buitenruimte

- Harde botsingen kunnen hoofdwonden en gebitschade opleveren.
- Scherpe delen van de omheining veroorzaken soms snijwonden.
- Een val buiten kan leiden tot schaafwonden, maar soms ook tot hoofdletsel of een gebroken arm of pols.
- Spelen met rondslingerend afval resulteert regelmatig in snijwonden of brandwonden.
- In een vijver of sloot kunnen kinderen verdrinken.

## Speeltoestellen

- Uitglijden op trapjes kan leiden tot verstuikingen en ontvellingen.
- Kledingstukken die blijven haken, kunnen wurging tot gevolg hebben.
- Uitstekende spijkers, schroeven, splinters of scherpe randen leiden tot snijwonden.
- Een val uit het toestel kan botbreuken maar ook hoofd- en nekletsel veroorzaken.
- Botsing tegen een ander kind leidt soms tot hoofd-, hersen- of gebitsletsel.
- Uitglijden op trapjes kan leiden tot verstuikingen en ontvellingen.
- Kledingstukken die blijven haken, kunnen wurging tot gevolg hebben.
- Uitstekende spijkers, schroeven, splinters of scherpe randen leiden tot snijwonden.
- Een val uit het toestel kan botbreuken maar ook hoofd- en nekletsel veroorzaken.
- Botsing tegen een ander kind leidt soms tot hoofd-, hersen- of gebitsletsel.

## Omgeving

- Een kind kan aangerezen worden door een auto.
- In een vijver of sloot kunnen kinderen verdrinken.



# HET ACTIEPLAN

<b>Actieplan</b> 2003-07-29	
<b>Woning</b>	<b>Inventarisatiedatum:</b> dd/mn/jjjj
<b>Scenario</b>	<b>Uitgevoerd door:</b> naam gastouder
<b>Urgentiecode</b>	
<b>Te nemen maatregelen:</b> (zie oplossingenboek)	
<b>Bijzonderheden</b>	<b>Voor akkoord:</b> naam vraagouder
<b>Streefdatum</b>	
<b>Voortgang</b>	

**Dit is een uitgave van**

Stichting Consument en Veiligheid

Postbus 75169

1070 AD Amsterdam

T 020 511 45 67 (Servicedesk)

E [info@veiligheid.nl](mailto:info@veiligheid.nl)

I [www.veiligheid.nl](http://www.veiligheid.nl)

© Stichting Consument en Veiligheid

Vormgeving: De Designpolitie, Amsterdam

Druk: LenoirSchuring

September 2004